

STAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Uredništvo in upravništvo: Marburg a. d. D., Badgasse 6 - Naročnina: letno RM 4.80, polletno RM 2.40, četrletno RM 1.20

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 8. November 1941

Nr. 33

Velik nemški prodor na Krimu

Nemške in zavezniške čete so dosegle gornji tok reke Donec - Uničujoč poraz boljševikov na polotoku Krim - Simferopol in Feodozija v nemških rokah - Važno industrijsko središče Kursk na srednjem odseku zavzeto - Toča bomb na Gorki Boljševiški izpadi pri Leningradu brez uspeha

Kakor v prejšnjem, tako so tudi v preteklem tednu potekale operacije na vzhodni fronti uspešno, najvidnejši pa so bili uspehi na južnem odseku, kjer so nadaljevale nemške čete preganjanje poraženega sovražnika v največjem obsegu. Pri zasledovanju sovražnika v kotlini reke Donec so dosegle nemške in zavezniške čete gornji tok reke Donec v širokem obsegu. Med jezerom Ilmen in Ladoškim jezerom so nemške oklopne čete v drznem zaletu zajele sovjetski oklopni vlak ter ujele veliko število sovjetov. Nemška artilerija je uspešno obstreljevala Leningrad. Prav tako je letalstvo z uspehom bombardiralo Leningrad in Moskvo.

Ko so nemške divizije proti koncu preteklega tedna z uničujočimi napadi prodrle močne utrdbe suhozemne ožine pri Perekopu, je nastala na Krimu prava panika. Boljševiki so bežali, zasledovani od nemških in zavezniških čet. To zasledovanje se je dogajalo tudi v kotlini reke Donec brez prenehanja.

Pri Leningradu so bili vsi poskusi obkoljenega sovražnika, prodreti nemško-finski obroč, s krvavimi izgubami za sovražnika odbiti. Težke baterije so medtem z dobrim uspehom obstreljevale Leningrad.

V območju Črnega morja so nemški letalci bombardirali pristanišča Evpatorija in Kerč ter potopili z bombami pet parnikov s skupno 13.000 tonami.

Nemške čete so zmago na krimski ožini izvrstno izkoristile z jadernim zasledovanjem poraženega sovražnika. Tako so nemške čete že 1. t. m. dosegle severni rob gorovja Jajla na krimskem polotoku. Istega dne so nemške in romunske čete zavzele Simferopol, glavno mesto Krima, ter usmerile svoje operacije proti Sevastopolu. V kotlini reke Donec je ime-

lo zasledovanje poraženega sovražnika ta uspeh, da so bila zavzeta nadaljnja industrijska področja. Nemški letalci so bombardirali pomorsko trdnjavo Sevastopol ter močno poškodovali pristanišče. Neka sovjetska ladja je dobila težke poškodbe, dočim je nek parnik zgorel. Nemška težka artilerija je medtem nadaljevala obstreljevanje važnih ciljev v Leningradu in v Kronstadtu.

Na Krimu je rodilo nemško zasledovanje potolčenih boljševikov velik uspeh: sovjeti so se razdelili v dva dela. Eden izmed obeh delov je skušal pobegniti v smeri proti Sevastopolu, drugi pa proti Kerču. Letalstvo je seveda budno zasledovalo bežečega sovražnika ter je potopilo pet transportnih ladij s skupno 38.000 tonami s polnimi zadetki, dočim je bilo daljnjih 14 ladij težko poškodovanih. Bombe so deževale tudi na Sevastopol, Jajlo ter na vojaške cilje pri Kerču. V bojih na Krimu je bilo do 3. t. m. ujetih 53.175 sovjetov, 230 tankov, 218 topov, več oklopnih vlakov in drugega vojnega materiala je bilo pri tem zaplenjenega oziroma uničenega.

Na srednjem sektorju fronte so nemške infanterijske in oklopne edinice dne 2. t. m. zavzele važno železniško križišče in industrijski centrum Kursk. Ob obali Črnega morja je bilo zavzeto pristaniško mesto Feodozija. Pri Leningradu so boljševiki dvakrat poskušili prodreti nemško-finsko obkolitev,

toda v obeh slučajih so bili zavrnjeni s težkimi izgubami za sovražnika. V teku nočnih napadov na Leningrad so nastali težki požari.

Nemške čete so po poročilu nemškega vrhovnega poveljstva z dne 5. t. m. kljub težkim terenskim razmeram prodrle obrambno črto na gorovju Jajla ter so tako dosegle obalo Črnega morja. V krimskih pristaniščih je nemško letalstvo potopilo dve transportni ladji ter neko stražno ladjo. Pet drugih trgovskih ladij, med katerimi se je nahajala tudi neka sovjetska križarka, je bilo z bombnimi zadetki poškodovanih.

Pri Leningradu so boljševiki najprej močno obstreljevali z artilerijo nemške položaje, nato pa so poskusili prodreti preko reke Neve. Od 100 čolnov so Nemci polovico potopili, druga polovica je morala zbežati, odkoder je prišla. Tudi drugi poskusi boljševikov, prodreti nemški obroč okrog Leningrada, so se v nemškem ognju izjalovili.

Odredi nemškega bojnega letalstva so dne 4. t. m. silovito napadli mesto Gorki, ki je važno središče sovjetske avtomobilske industrije. Pri tem so bile silno poškodovane tvornica Molotov, ladjedelnica ob Volgi in železniške naprave. Nastala je cela vrsta požarov. Tudi Leningrad in Moskva sta bila v nočnih napadih iz zraka bombardirana.

Porazni vtisi bolgarskih časnikarjev v Sovjetiji

Sofijski listi prinašajo poročila o potovanju bolgarskih časnikarjev v zasedenih pokrajinah Sovjetije. V dnevniku »Utro« opisuje glavni urednik nizko kulturno raven prebivalstva Sovjetije, uničenje rodbine itd. ter ugotavlja končno sledeče:

»Kar smo videli in našli, ni bil na-

rod, temveč čreda, prepuščena svoji usodi, topa masa, v kateri so se vkoreninili najnižji nagoni, to je prava čreda brez pastirja. Groza je napolnila naše duše prvega dne, ko smo prestopili bivše meje Sovjetije. Groza nas navdaja nad vsem, kar smo videli in slišali v razgovorih s prebivalstvom.«

(PK. Roth-Weltbild)

In Mariupol. Motorisierte Kolonnen rasen durch die teilweise noch brennende Hafenstadt am Asowschen Meer, um den fliehenden Bolschewisten auf den Fersen zu bleiben

Zakaj zboruje Steirischer Heimatbund?

V teh dneh doživlja Spodnja Štajerska val zborovanj organizacije *Steirischer Heimatbund*. Ta val naj pokaže prebivalstvu dežele, ki je povezano v imenovani ogromni organizaciji, pot v skupnost našega naroda. Zborovanja so prinesla obračun z vsemi zmotami preteklih dveh desetletij in se *Heimatbund* obrača zlasti na naslov spodnještajerskih kmetov in delavcev.

Kmetom in delavcem bodi povedano: Vi niste Slovenci! Slovenstvo ni zadeva jezika, temveč političen pojem. Zgodovina ni zabeležila obstoja slovenskega ljudstva. Šele ob pričetku prejšnjega stoletja je nastalo na Kranjskem in na Primorskem neko slovensko gibanje.

Prebivalstvo Spodnje Štajerske in Južne Koroške se omenjenemu gibanju ni približalo. Zaman so skušali Slovenci iz Ljubljane zanašati neslogo v deželo. Spodnještajerski kmetje in delavci so se oklepali enotnosti svoje štajerske domovine in svojega nemškega vodstva.

Medtem pa so se zapisali Slovenci jugoslovanski misli ter so se pobratili s Srbi, da bi na ta način spravili Spodnjo Štajersko pod svoje gospodarstvo.

To jim je uspelo šele s polomom stare monarhije. Brez plebiscita in

proti volji njenega prebivalstva so pariški gospodje izročili Spodnjo Štajersko Ljubljani in Belgradu.

S tujevlado so se v Marburgu na široko naselili Primorci in Kranjci, ki so prišli na Spodnje Štajersko v velikem številu. Novi slovenski oblastniki so prinesli v deželo balkanizacijo. Spodnještajerske mladeniče so silili v vojaško službo v Makedonijo. Spodnjo Štajersko so izropali. Z denarjem, ki so ga izprešali iz ljudstva, so zgradili Belgrad. V gospodarstvu je vladala korupcija. Koristil je ta sistem samo Slovencem, ki so deželo prodali Srbom.

S fanatičnim sovraštvom so se vrgli Slovenci na vse, kar je bilo nemškega. Vsaka simpatija za Führerja in Reich je bila brutalno preganjana.

V svojem sovraštvu so se zvezali z vsemi silami, ki so bile proti nemštvu, zlasti pa s panslavizmom in komunizmom. V svoji ponoreli domišljiji so sanjali o pohodu proti Semmeringu in hujskali na vojno. Njih ideal je bila Rusija. Prisojati jim je bilo toliko brezvestnosti, da bi bili privoščili tudi Spodnji Štajerski »blagoslov«
Sovjetije.

Zadnje dejstvom je takega mišljenja se nam očituje v postopanju maloštevilnih komunističnih zločincev.

Tako se nam je torej predstavil Slovenec: kot motilec miru, zagovornik balkanizacije, izkoriščevalec in korupcionista. Sovražniki nemštva, panslavisti in komunisti so spadali v slovenske vrste. Njih zagovornikov ni bilo mogoče trpeti na Spodnjem Štajerskem. Ti pa, spodnještajerski kmet in delavec, nimaš z njimi nič skupnega.

Ti si domovini zvest Štajerc! Spodnještajerci so bili od nekdaj za obrambo domovine pripravljeni in so branili domovino pred sovražnikom.

Edinstvo Štajerske je staro več sto let. Kaj pomenita napram takemu razdobju dve desetletji pretekle tujevlade?!

Že v turških vojnah so žrtvovali Štajerci imetje in kri za svojo deželo in tako tudi za ves ostali Reich.

Prav tako so se spodnještajerski možje ramo ob rami borili z ostalimi nemškimi tovariši na ogromni obrambni fronti svetovne vojne proti skupnemu sovražniku.

Prizadevanju Slovencev, motiti mir in edinstvo na Spodnjem Štajerskem, se je zoperstavila obrambna fronta štajercijanskih kmetov, ki so predstavljali fronto Štajercev. Tudi v dnevih zloma se je domovini zvesto prebivalstvo do zadnjega potegovalo za plebiscit, ki naj bi Spodnještajercem slično kot Koroščem dal priliko, izreči svojo izpoved za Nemško-Avstrijo.

Težko so trpeli domovini zvesti Štajerci pod delitvijo dežele v lasti radi tega, ker so bila med seboj navezana gospodarska področja raztrgana. Zato je veljalo vse hrepenenje zadnjih let uri osvoboditve po Führerju.

Več stoletij je usoda spodnještajerskega kmeta in delavca neločljivo zvezala z usodo celokupnega naroda.

Ti si član velike nemške narodne skupnosti! Štajerske domovine si ne moremo misliti ločeno od velike skupnosti, v kateri je od pamtiveka stala in še stoji. Štajerska je nemška dežela in del Reicha. Nemci so zgradili obmejno marko, jo dovedli do procvita ter ji dali srednjeevropski obraz.

V kulturnem življenju Štajerske ni nikake meje. Prebivalci gornjega in spodnjega dela dežele so enota življenja in skupaj neločljivo povezani z Nemčijo.

Da — toda kaj je z jezikom? Tako vprašuješ ti, spodnještajerski kmet in delavec. Pa le nismo morda Slovenci? Toda kaj odtehta več? Tvoja zgodovina, Tvoj način življenja, Tvoje mišljenje ali morda jezik?

Odločilna je kri. Danes Te kliče klic krvi, ki se pretaka po Tvojih žilah. Po krvi si naš. Kdo bi mogel razločevati med pohorskim kmetičem in med kmetom iz Koralpe ali pa med kmetom iz okolice Pettau-a in z drugim kmetom iz Grazerfeld-a? Kdo bi mogel razločevati med kmetom iz vzhodne Štajerske in med kmetom okrog Luttenberg-a?

Kdo bi pa hotel tajiti, da je Srbija za vsajega Štajerca tuji svet? Tuji so mu srbski ljudje, ki jih nikdar ne more priznati kot bratov, ker jih loči kri.

Skozi desetletja je tekla nemška kri v Spodnjo Štajersko in je dala tudi tukaj kmetu in delavcu svoj obraz.

Slovenci so vedno znova poudarjali, da na Spodnjem Štajerskem sploh ni Nemcev, tisti pa, ki so se smatrali Nemcem, so bili v njihovih očeh le germanizirani Slovenci. Bolj pač ni mogoče postaviti dejstev na glavo kakor s to trditvijo. Temu nasproti pa ugotavljamo: Vsi spodnještajerski kmetje in delavci, ki naj bi prejeli umetni pečat slovenstva, so po načinu njihovega življenja, po mišljenju in po svoji krvi pripadniki nemškega naroda.

Spodnještajerski kmet in delavec se ni vrnil samo v Reich, temveč tudi v krilo svojega naroda.

Bodi polnovreden Nemeč! Zlomiti hočemo zadnjo zapreko, ki nas danes še loči! Tudi Ti in Tvoj otrok naj govorita jezik nemškega naroda, Vašega naroda!

Nemška šola, nemški otroški vrtec in nemški jezikovni tečaj na Spodnjem Štajerskem niso sredstva, s katerimi naj bi se germaniziralo tuje ljudstvo. S temi rokami hočemo domovini vrniti našo kri.

Nikdar več ne sme dobiti tujec onstran mej vsled kakršnihkoli razlik tudi možnost, iztegovati svoje prste po naši nemški Spodnještajerski.

Domovini zvesti Štajerc je danes z nami v naših vrstah. On je naš sonarodnjak in tovariš. On koraka z nami proti skupnemu sovražniku, to je proti slovenstvu, panslavizmu in komunizmu. Izraz nove skupnosti, ki nadovezuje na skupnost stoletij, je organizacija »Steirischer Heimatbund«. V njenem okviru in zanj je treba tako dolgo bognati in propagirati, dokler ne bo tudi poslednji Štajerc razumel smisla vsega dogajanja.

Dr. H. C.

**Pozdrav vseh zavednih
Spodnještajercev je
„Heil Hitler!“**

(PK. Weber)
Auf dem Marsche durch die Krim. Infanterie geht gegen eine Befestigung vor

Lažnjivec Roosevelt je popolnoma razkrinkan

Uradna izjava nemške vlade - Resnica zmaguje nad lažjo zedinjenih plutokratov

Dne 1. novembra je objavila nemška državna vlada iz Führerjevega glavnega stana sledeče:

I.

Prezident Zedinjenih držav ameriških je v govoru z dne 28. oktobra zatrjeval sledeče:

1. Vlada Zedinjenih držav poseduje tajni zemljevid, ki ga je nemška vlada izdelala v Nemčiji. Gre za zemlje-

vid Srednje in Južne Amerike, in sicer tako, kakor jo namerava Führer na novo organizirati: v tem prostoru naj bi iz 14 držav nastalo pet podložnih držav, s tem pa bi bil ves južno-ameriški kontinent podrejen njegovemu gospodarstvu. Ena izmed teh pet držav naj bi baje vključila tudi republiko Panama in Panamski prekop.

2. Ameriška vlada je v posesti nekoga drugega dokumenta, ki naj bi ga bila sestavila nemška državna vlada. Ta dokument vsebuje načrt, po katerem naj bi Nemčija po svoji zmagi odpravila vse na svetu obstoječe veroizpovedi. Odpravile bi se v enaki meri katoliška, evangeljska, muslimanska, hindustanska, budistična in židovska vera, cerkvena posestva bi se zaplenila, križ in drugi verski simboli bi se prepovedali, dočim bi duhovniki morali molčati pred pretnjo koncentracijskega taborišča. Namesto cerkva naj bi nastala mednarodna nacionalsocialistična cerkev, v kateri bi delovali govorniki, ki bi jih imenovala nacionalsocialistična vlada Reicha. Namesto Svetega pisma naj bi se vsiljevale besede iz Führerjeve knjige »Mein Kampf« ter bi zavzele mesto biblije. Kristusov križ naj bi nadomestil kljukasti križ in goli meč. Končno naj bi Führer stopil na mesto, ki ga zavzema Bog.

Nemška državna vlada ugotavlja napram tem trditvam sledeče:

1. Niti ne obstoja v Nemčiji s strani nemške vlade izdelan zemljevid o razdelitvi Srednje in Južne Amerike, še manj pa od nemške vlade izdelan dokument o razpustu veroizpovedi na svetu. V obeh slučajih gre torej za ponarejanje najnižje in najnerodnejše vrste.

(PK. Fenske-Welthbild)

Der Funker eines Sturmgeschütz-Spähwagens bei der Niederschrift eines aufgefängenen Spruches im winterlichen Wald des Waldai-Gebirges

2. Trditve o nemškem zavojevanju južne Amerike ter o odstranitvi ver in cerkva po svetu ter njih nadomestilu potom neke nacionalsocialistične cerkve so tako nesmiselne in neumne, da nemški vladi nanj niti ni treba odgovarjati.

1.

Prezident Zedinjenih držav ameriških je izjavil v svojem govoru z dne 28. oktobra, da je bil neki ameriški rušilec dne 4. septembra in neki drugi ameriški rušilec dne 17. oktobra napaden s strani nemških pomorskih sil. Ameriška vlada da je bila voljna, preprečiti streljanje, toda streljanje je pričelo in zgodovina je ugotovila, kdo da je oddal prvi strel. Amerika — tako je dejal Roosevelt — je bila napadena.

V resnici pa izhajajo iz poročil nemških podmorniških poveljnikov ter iz objavljenih uradnih izjav ameriške admiralitete sledeča dejstva:

Pri slučaju z dne 4. septembra je bil navzoč ameriški rušilec »Greer«, pri slučaju z dne 17. oktobra pa ameriški rušilec »Kearny«.

Rušilec »Greer« je v tesnem vojaškem sodelovanju z angleškimi pomorskimi silami zasledoval več ur neko nemško podmornico. Med tem preganjanjem je bila nemška podmornica, ki se je nahajala pod vodo, napadena z vodnimi bombami. Šele po tem napadu se je poslužila podmornica svojih bojnih sredstev. Rušilec pa je preganjal podmornico še par ur z vodnimi bombami.

Rušilec »Kearny« je vozil kot spremljevalec nekega konvoja, ko je nenadoma vlovil klic na pomoč nekega drugega konvoja, ki se je nekje v Atlantiku boril z nemškimi pomorskimi silami. »Kearny« je nato spremenil svojo smer ter se podal na mesto v teku se nahajajočega boja, kjer je z vodnimi bombami napadel neko nemško podmornico.

Ameriški državni tajnik Knox je sam potrdil, da je vrgel »Kearny« vodne bombe in da je bilo nanj »izstreljenih nekaj časa pozneje« troje torpedov, od katerih je eden rušilca zadel.

Nemška državna vlada ugotavlja napram tem trditvam sledeče:

1. Opis, ki ga je v svojem govoru podajal prezident Zedinjenih držav, češ, da je bil ameriški rušilec napaden s strani nemških pomorskih sil, ne odgovarja dejstvu, saj je ovržen s strani ameriških mornariških oblasti potom uradne izjave.

2. Nasprotno sta oba ameriška rušilca napadla nemške podmornice. Tako so Zedinjene države napadle Nemčijo, kar so na isti način potrdile ameriške mornariške oblasti.

Roosevelt je sedaj razkrinkan pred celim svetom kot lažnjivec. Njegova potvarjanja o rušilcih, prvih streljih in o tajnih zemljevidih kakor tudi o odpravi verstev so sedaj popolnoma razgaljena. Zalostno za šefa države, ki

Odkrita beseda

Spodnještajersko ljudstvo je na zborovanjih organizacije Steirischer Heimatbund slišalo vse, kar je bilo treba povedati najširšim ljudskim krogom v zvezi z dogodki, ki so nujno nastali po razpadu Jugoslavije. Bundesführer in njegovi številni tovariši so nam obrazložili ukrepe, ki jih je morala nacionalsocialistična vlada vna na Spodnjem Štajerskem nujno izvesti ne samo radi tega, ker so bile v programu, temveč predvsem v korist pomirjenja in obnove socialnega in gospodarskega življenja posebej.

Ze star pregovor pravi, da je odkrita beseda najboljši prijatelj. Mero-dajni voditelji organizacije Steirischer Heimatbund so govorili na vseh dosedanjih zborovanjih tako jasno in nedvoumno, da bi pomenilo nositi žalje v ribnik, ako bi hoteli našeti vse, kar je bilo povedano našemu Führerju in domovini zvestemu ljudstvu.

V vseh govorih je bilo načelno ugotovljeno, da Štajerci niso istovetni s kranjskimi in primorskimi Slovenci, kajti že sam pojem Slovenec izključuje Štajerca. Ker smo Štajerci, nismo Slovenci, niti najmanj pa ne v tistem političnem smislu besede, ki je bil podtaknjen Spodnještajercem proti njihovi volji. Slovenci so Kranjci in Primorci ter nekaj takih elementov iz naše sredine, ki so že od nekdaj žive izven ljudstva in delovali proti ljudstvu. S temi ljudmi Spodnještajerci nimajo nikakega opravka. Kot Štajerci smo polnovredni člani velike nemške narodne skupnosti, kajti z Nemci nas veže nekaj, kar je več kot jezik, namreč — kri. Vsi ukrepi, ki jih je podvzela nacionalsocialistična vlada na Spodnjem Štajerskem, služijo samo Führerjevemu povelju, da bodi Spodnja Štajerska zopet nemška dežela.

S tega vidika je treba gledati izselitve raznih elementov (prvi val), preselitve ljudstva iz pasa ob Savi, represalije v zvezi z zločini komunističnih tolp itd.

Zborovanja so pokazala, da imajo najširši krogi spodnještajerskega ljudstva zdravo merilo in presojo dogodkov in njih posledic. Navdušeno ploskanje v zborovalnih dvoranah je bilo pač najboljši dokaz, da 23 let Jugoslavije z vsem vseslovenskim in komunističnim hujskanjem s strani političnih Slovencev kranjske in primorske baže ni bilo v stanju uničiti ta zdrave presoje našega človeka.

Štajerci se danes bolj kot kedaj spominjamo, kako so Srbi in Slovenci po polomu stare monarhije zametavali naše invalide, ki so na frontah svetovne vojne tako vzorno izpolnjevali svoje dolžnosti. Invalidom so dajali tako sramotno nizke rente, v

kolikor je je bil kdo deležen, da je moral velik del invalidov nezasluzeno pod grudo. »Slovenski voditelji« so mirno gledali rop, ki ga je izvedla nad našim ljudstvom Srbija, ko je zamenjala en dinar za štiri krone. Ko tega ropa in nepriznanja avstrijskega vojnega posojila še ni bilo dosti, so ukradli ljudstvu z žigosanjem bankovcev še nadaljnjih 20 procentov. Srbi so prevzemali samo aktivne, vse pasive pa so odklanjali, čeprav so bili k prevzemu istih obvezani s posebnimi pogodbami. Slovenski voditelji so mirno gledali obubožanje Štajerskega ljudstva, ker so varovali samo koristi par koritarjev. Še danes pokajo našemu ljudstvu kosti od pri-tiska, ki ga je izvajal nad izprešano deželo srbski davčni vijak. Nismo še pozabili, da se je Srbska hipotekarna banka lotila tudi denarja mladoletnih, ki ga je bilo treba iz Spodnje Štajerske pošiljati v Belgrad, da ne govorimo o raznih sodnih naložbah, ki so romale isto pot v nenasitno kapitalistično žrelo Belgrada, kjer so razsipovali Srbom posojila po najnižjih obrestnih merah kar v stotine milijonih. Klerikalni, liberalni in socialistični Slovenci so mirno gledali, kako je s kmetom na Spodnjem Štajerskem od leta do leta vedno globlje lezel tudi mali človek, predvsem pa delavec. Zgodovina je priča, da so bivši slovenski oblastniki skrbeli samo za zasedbo enega ali dveh ministrskih stolčkov v Belgradu ter za dobrobit svojih družin in prijateljev. Za široko ljudstvo niso imeli sploh nikakega smisla. To je tudi povsem jasno: ker ni nikdar obstojal slovenski narod kot političen ali drugačen pojem, so se takratni vsiljeni oblastniki obnašali tako, kakor se obnašajo Evropejci v kaki afriški koloniji. Dočim se je Hlinka na slovaških tleh boril za samobitnost svojega malega naroda in ni podlegel češkimi vabam iz Prage, je dr. Korošec — ta najvidnejši predstavnik političnega slovenstva — stalno živel med Srbi. Kakih štirinajst dni pred volitvami je prišel v »Slovenijo« lovit kaline, nato pa jo je zopet jedrno odkuril v Belgrad. Dr. Korošcu so smrdela celo štajerska kopalnišča, zato se je zdravil samo v Vrnjački banji in v kakem Arandjelovcu. Kot pravi ljudski slepacji so pomagali »slovenski voditelji« izžematati štajerskega človeka ter so ga tik pred vojno letošnjega leta z ogromnimi žrtvami za blazno jugoslovansko »mobilizacijo« spravili na rob propada. Z ljudmi, ki so sovražili vse, kar je bilo nemškega, italijanskega, madžarskega in celo hrvatskega, obožavajoč istočasno srbsko židovsko-framasonsko vladavino in njen Angliji

ga demantirajo celo lastna vojaška poveljstva! Svet je sedaj izvedel iz resne nemške objave, kako je bilo s prvim strelom. Roosevelt hoče vojno

za vsako ceno. V to svrhu mu prija vsako, tudi najbolj umazano sredstvo. Polžid Roosevelt je izgubil svoj obraz, kakor bi dejal pošten Kitajec.

Položaj Anglije brezupen

**Zanimiva izvajanja angleške pisateljice Utley -
Tudi molitve za boljševike v londonskih cerkvah
ne bodo pomagale**

Znana angleška pisateljica Freda Utley je objavila v listu »Journal of American« zelo zanimiv članek o položaju Anglije. Pisateljica je naslikala položaj Anglije kot brezupen. Najširši krogi v Angliji so se že pripravili na vest o porazu Sovjetije. Ta poraz je spravil angleško javnost ob upanje na zmago, ker ne obstoja nobena armada več, na katero bi se Anglija še mogla zanašati. V mnogih angleških krogih govorijo že več tednov, da tudi ameriška vojska ne bi mogla s svojim poseganjem v evropsko vojno dogajanje izsiliti vojaške odločitve, ker je Hitler bil v stanju, zlomiti sovjetsko vojsko.

Freda Utley se bavi nadalje z vprašanjem angleške invazije na evropski celini ter opozarja na težave, ki bi bile s takim početjem zvezane. Anglija pač sama nikakor ne bi mogla izvesti take invazije. Avtorica članka prihaja do zaključka, da združeni sili Anglije in Sovjetije nista napravili na nemško oboroženo silo nikakega vtisa. Kako naj bi potemtakem Amerika in Anglija združeni porazili Nemčijo?

Kako resno že presoja Angleži položaj Sovjetije, pokazuje znani vojaški strokovnjak Annalist, ki je doslej vedno »drukalka« za boljševike in omalovaževal nemške zmagave. Annalist že priznava, da prejemajo Nemci vsak dan poročila o novih zmagah na severu, na srednjem delu fronte in na jugu. Moskvska poročila pravijo, da je položaj sovjetske vojske zelo resen. Iz teh poročil je razvidno, da se vrstijo nemški napadi z nezmanjšano silovitostjo. Glede ločitve boljševiških sil na krmskem polotoku je Annalist mnenja, da gre zgolj za »niravno posledico zmagave pri Simferopolu«. Zavzetje Kurska pa pomeni po

naklonjen sistem, pač Štajerci nismo imeli ničesar skupnega. Führer je 6. aprila letošnjega leta izpolnil naše želje, ko je z enim samim zamahom nemške vojske uničil lažnjivo Jugo. slavijo. Pod njenimi ruševinami je pokopano tudi politično slovenstvo, ki ni imelo nikake pravice do obstoja. Slovenski klerikalci so s svojo Združeno gospodarsko banko debelo redili židovska podjetja, za ubogega obrtnika pa ni bilo niti najmanjšega posojila. Klerikalci, liberalci in marksisti so se objemali v sovražstvu do vsega, kar je bilo nemško, zato jih je skupno uničili vihar evropske obnove.

Kar smo doživeli teh 23 let, je hvata Bogu za nami. Pred nami je velika nemška narodna skupnost, v katero vstopamo po organizaciji Steirischer Heimatbund v zavesti, da izpolnjujemo željo Führerja, ki je namenil Spodnji Štajerski vlogo mogočne južne utrdbe velikonemškega Reicha.

njegovem mnenju, da imajo Nemci še vedno veliko število čet na razpolago. Te čete napredujejo v široki fronti. Doslej je Annalist stalno zanikal nemška vojna poročila. Sedaj se svita tudi že v njegovi glavi, da je Sovjetija vojaško prav za prav že zdrobljena.

Položaj Anglije je pač takšen, da ga ne morejo spremeniti niti molitve, ki jih v londonskih cerkvah opravljajo anglikanski duhovniki za — bogokletne boljševike. Preteklo nedeljo so v neki londonski cerkvi javno molili »za zmago komunistov«, obenem pa je škof, ki je maševal, v cerkvi prečital neko »poslanico« boljševiškega veleposlanika Majskega. Znano je, da je žid Majski svojčas prejel naslov

„Boljševiki se borijo za človečanstvo“

Londonska poročevalska služba o vzrokih angleške borbe z Nemčijo - „Angleži morajo skrbeti za zdravje človečanstva“

V londonski poročevalski službi je imef neki Leonhard Ingram predava-

Ameriške ladje so bile napadalke !

»New York Daily News« se bavi na uvodnem mestu z gospo Rooseveltovo, soprogo lažnjivega kljukca, ki poleg svojih umazanih poslov odloča tudi o usodi Zedinjenih držav. Gospa Rooseveltova bi sedaj namreč rada javno utemeljila volivne obljube svojega moža v tem smislu, da niso v nikakem nasprotstvu s sedanjo zunanjo politiko prezidenta. Omenjeni list pa tišči prezidentu oba volivna kandidatska govora pod nos, v katerih je Roosevelt ameriškim staršem svečano obljubil, da ne bo poslal sinov na kako izvenameriško bojišče. Z izmikanjem pač gospej Rooseveltovi ne bo uspelo spraviti te obljube s sveta. Roosevelt sam je to obljubo kategorično proglasil. Kljub temu pa je po izvolitvi spravil Zedinjene države vedno bližje na rob vojne, ne da bi sploh povprašal kongres.

Dejstva v slučajih ameriških rušilcev »Greer« in »Kearny« izpovedujejo jasno, da so ameriške ladje oddale prve strele in ne morda nemške. Te napade so izvršile ameriške ladje na Rooseveltovo povelje, in sicer brez vojne napovedi s strani zveznega kongresa. Nekateri Amerikanci pač ne morejo spremeniti teh dejstev s tem, da sedaj kričijo, češ, bili smo napadeni! Roosevelt krmilari v smeri proti vojni. Kongres sicer še ni postavil Roosevelta pred sodišče, zato bo opravila svojo dolžnost zgodovina.

»častnega brezbožnika«. Angleška duhovščina je izgubila pač poslednjo trohico sramu, ko prižiga hudiču svēče v takozvanih hišah božjih.

Doslej so Angleži beležili same slavne umike. To vrsto, ki je pričela pri Dünkirchenu, že poznamo. Danes ve že vsak političen otrok, kako se je godilo Angležem v Andalsnesu in na Kreti. Kljub temu nadaljujejo svojo jezikovno ofenzivo. Tako je dejal minister Attlee nekje v Kanadi: »Vojne ni mogoče dobiti z defenzivo ali obrambo, temveč samo z ofenzivno defenzivo.« Take neumnosti še doslej ni bleknil noben angleški minister. To je tako, kakor da bi nekdo govoril o nezreli zrelosti, neresnični resničnosti, nesnažni snažnosti ali slično. Sicer pa so Angleži navajeni, da jim ministri govore o »zmagovitih umikih«, s katerimi so obogateli besedni sklad vojaške znanosti. Izvajanja gospoda Attleea kažejo, da Angleži nimajo pričakovati nič dobrega.

vanje o vzrokih vojne z Nemčijo. V tej vojni — tako je blebetal g. Ingram — ne gre samo za lastno obrambo Anglije. Nagon, ostati pri življenju, ne nudi zadovoljive utemeljitve za energijo, s katero skuša Anglija pomagati Sovjetski Uniji. Kak cinik bi morda trdil, da se hočejo Angleži s svojo pomočjo Sovjetski Uniji izogniti vojskovanju v upanju, da bo sovražnik skrvavel v Sovjetski Uniji. Britansko javno mnenje si je na jasnem — tako zatrjuje Ingram —, da se bori Sovjetska Unija za cilje, ki so bili postavljeni v tej vojni. »Smešna bi bila trditev, da se borijo boljševiki za Anglijo ali celo za demokracijo. Boljševiki se borijo za človečanstvo. Naloga Angležev obstoja v tem, da skrbijo za zdravje človeštva...«

Tako mister Ingram, ki je v svojih nadaljnjih izvajanjih razlil svoj žolč nad osovraženim mu nacionalsocializmom. »Nacionalsocializem je strup človeštva. Angleži bi bili morali že poprej nastopiti proti tej nastajajoči bolezni. Ze takrat bi bili morali Angleži začeti s preventivno ali zaščitno vojno.« Nikakor pa se ni čuditi — tako zaključuje Ingram svoja izvajanja —, da je zahteva po pomoči Sovjetom v Angliji vedno večja, saj so ogrožena načela človečanstva.

»O »človečanstvu« boljševikov so se nemški vojaki v zadnjih tednih in mesecih vojne na vzhodu dobroba prepričali. Kar se pa tiče angleškega človečanstva, bi moral biti g. Ingram malo več podučten. Če mu ni kaj jasno, mu bo zgodovina angleškega naroda povedala zelo mnogo. Tudi tozadevno povpraševanje pri Indijcih in Arabcih bi utegnulo prinesiti vso potrebno jasnost.

(PK. Maltzy-Weltbild)

Im strömenden Regen verfolgen die deutschen Truppen die Sowjets auf den Fersen

Vojna z Anglijo

Vojna z Anglijo se je nadaljevala tudi pretekli teden v takozvani bitki na Atlantiku, prav tako pa tudi v Severni Afriki. Tako so nemške podmornice potopile koncem prejšnjega tedna šest sovražnih trgovskih ladij s skupno 27.000 tonami, enega rušilca in dve stražni ladji. Neka angleška topničarka je pri tem dobila težke poškodbe. Letala so blizu Cadiza potopila neko trgovsko ladjo z 2000 tonami. Na oboroženih izvidniških poletih so nemška letala bombardirala v noči na 31. oktobra razna pristanišča vzhodne in jugozapadne angleške obale. Tudi oskrbovalne luke angleške zapadne obale so bile v nočnih poletih uspešno bombardirane.

V borbah z angleško oskrbovalno mornarico sta nemška mornarica in letalstvo v oktobru potopili 441.300 ton sovražnega ladjeva, 255.200 ton odpade pri tem na nemške podmornice, 18.000 ton na prekomorske sile in 168.100 ton na letalstvo.

V vodovju okrog Anglije so bojna letala potopila nek parnik s 4000 tonami ter poškodovala šest drugih ladij tako težko, da je računati z nadaljnjimi angleškimi izgubami.

V Severni Afriki so nemška bojna letala raztepla zbirališče angleških vozil pri Sollumu. Pri letalskih napadih na Suez je bila potopljena neka trgovska ladja s 6000 tonami. Pri Tobruku so nemški strmoglavci bombardirali zelo uspešno angleške bunkerje in artilerijske postojanke. Pri Far Oerskih otokih so bojna letala potopila nek transportnik s 5000 tonami. V Kanalu so nemške stražne ladje uspešno odbile opetovane napade angleških hitrih čolnov. En hitri čoln je bil pri spopadu potopljen.

„Štajerski Gospodar“

Postscheckkonto Wien Nr. 55030

An der Krim-Küste geschnappt

Von Kriegsbericht Oskar Kämmer.

Während die deutsche Luftwaffe und die deutsche Infanterie das Tor zur Krim aufbrachen und nach Überwindung des Tartarenwalles die Verfolgung des geschlagenen Feindes aufnahmen, waren die Kampfgeschwader in pausenlosem Einsatz, um die Bolschewisten aus dem Asowschen Meer zu vertreiben. Mit dem Vormarsch auf der Krim verlieren die Bolschewisten nicht nur die letzte Bastion, von der ein Flankenstoß gegen den deutschen Südflügel geführt werden sollte, sondern die sowjetische Situation im Schwarzmeer hat sich insgesamt sehr verschlechtert.

(PK.) Seit Tagen hatten die Aufklärer keinen sowjetischen Schiffsverband im Schwarzen Meer gesichtet. Bis hinter die Krim, nach allen Richtungen, haben sie die weite Wasserfläche abgesucht. Aber wo steckt die Schwarzmeer-Flotte der Bolschewisten, wo sind ihre Schützlinge, die Transporter und Frachter und Tanker? — Die dauernden Angriffe deutscher Bomber in den letzten Wochen, die beträchtlichen hohen Tonnageverluste und die starken Beschädigungen in den Reihen ihrer Transportflotte müssen den Sowjets doch mächtig in die Glieder gefahren sein, so daß sie sich kaum noch aus den Häfen herauswagen. Aber auch der Schutz der entlegensten Schwarzmeerhäfen ist nicht auf Ewigkeit.

Dort hinten : Sowjetgeleitzug!

Heute fliegt Leutnant L., ein alter Spanienflieger mit dem goldenen Spanienkreuz, bewaffnete Aufklärung. Zwei Stunden ist die Maschine schon unterwegs und hat die ganze Küste der Krim nach einem lohnenden Opfer abgesucht. Es dämmt bereits. Der neue Morgen zieht vom Osten herauf und damit wird ein überraschender Angriff immer schwieriger.

Da — in einer Bucht — Steuerbord voraus ein Geleitzug! Drei bis vier Handelsschiffe von etwa 3000 BRT suchen im Schutze der nahen Küste und der Morgendämmerung an ihr Ziel zu gelangen. Und nun nichts als ran! Schon liegt das Flugzeug gut zu einem der größten Kähne im Geleit. Noch wenige Sekunden und da taucht backbord ein viel größerer Verband auf. — Also kurz entschlossen; nur eine Bombe auf das Ziel und abgedreht auf die neue Beute.

Feuerpilze schießen hoch — getroffen!

Wie mit einem Schlag setzt auch die Schießerei von den Handelsschiffen ein. Maschinengewehrfeuer und Flak zischt hinter der Maschine her. Es bleibt ja keine Zeit zu beobachten, ob der Dampfer getroffen ist. Das ist aber im Augenblick auch gar nicht so wichtig. Alles konzentriert sich schon auf das neue Ziel: ein Frachter — sieht fast wie ein Kühlschiff aus, — von 6 bis 8000 Tonnen und herum noch vier Bewacher und ein Torpedoboot. Es sind kaum drei Minuten vergangen seit dem ersten Angriff. Die Besatzungen der Schiffe sind durch das Abwehrfeuer des ersten Geleits aufmerksam geworden und veranstaltet gleich ein freundliches Empfangsfeuerwerk. Aber Leutnant L. über sieht im Augenblick die Lage und schon rast die Maschine durch die Lücke zwischen Torpedoboot und einem Bewacher hindurch, und dann noch einmal über einen Bewacher und wieder heraus aus dem Hexenkessel. Wild fliegen die Leuchtspurgeschosse hinterher. Wie aus dem Wasser scheinen sie zu kommen von den flachen Bewachungsfahrzeugen. Aus allen Rohren schießt es. Doch noch keiner von den Sowjets weiß so recht, was eigentlich geschehen ist oder noch geschehen wird...

Da — ein hoher schwarzer Pilz und darüber eine noch höhere Wassersäule. Getroffen! Das Schiff zeigt schon starke Schlagseite und brennt achtern. Die Bewacher legen sich sofort im Umkreis von etwa tausend Metern herum und versuchen zu retten, was noch zu retten ist.

Anschauungsunterricht in Wiasma

(PK.) Knapp nachdem der große Kessel von Wiasma bereinigt war, näherten wir uns der Stadt. Im abendlichen Sonnenschein standen plötzlich groß die Silhouetten zweier Sowjetarmisten mit umgehängtem Gewehr vor uns, die unschlüssig die Lage zu betrachten schienen. Sie waren offenbar verwundert, einen deutschen Kraftwagen vor sich zu sehen, machten jedoch keine Anstalten zur Flucht oder Widerstand. Der jüngere der beiden, ein Leutnant von kaum 18 Jahren, verzog den Mund zu einem halb verlegenen, halb frechen Grinsen, als er Gewehr, Patronen und eine Handgranate auslieferte. Wir seien wohl zufällig hier durch die sowjetischen Li-

nien gekommen, meinte er; er sei auf dem Weg zu seiner Truppe. Für das Schicksal seiner Truppe, sagten wir wiederum, befürchten wir Schlimmes. Jedenfalls sei dort der Weg zum nächsten Gefangenenlager, wo die Türme von Wjasma zu sehen seien.

Der kleine Zwischenfall bewies, das sich die sowjetischen Armisten über ihre Einkesselung keineswegs im klaren waren. Dabei war gerade an dieser Stelle der Kampf längst entschieden. Die Spuren des Kampfes aber waren auch hier noch zahlreich: Die Straße Minsk—Moskau, die nördlich an der Stadt Wjasma vorbeiführt, war geräumt von den Leichen sowjetischer Panzer. Dieser schütterte Panzerfriedhof reichte bis zum Stadtrand von Wjasma, der wie bei allen sowjetischen Städten ohne Übergang eine trübe Zeile von Vorstadthäusern beginnen ließ. Sie schienen unbelebt, aber sie standen. In Ruinenstädte sind die deutschen Soldaten im Osten schon oft einmarschiert, daß ihnen das Bild rauchgeschwärtzter Mauerreste und gähnender Trichter längst vertraut ist. Nur wenn das Bild einmal vom Gewohnten abweicht, kann es noch Verwunderung hervorrufen. Und über Wjasma haben sie sich tatsächlich gewundert: Der Stadtkern und die meisten Vorstädte sind unzerstört. Über eine gleichfalls intakte Brücke rollt ohne Pause der Nachschub nach Osten.

Im Zwielflicht des frühen Abends kamen wir auf den Hauptplatz. In Hintergrund hob sich der Umriß einer Basilika ab, die in der Dämmerung alle Zeichen des Verfalls abgeschüttelt hatte und feierlich in den Himmel ragte. Viel kleiner stand Lenin auf seinem Sockel, mit beschwörender Gebärde. Der Rest war eine Symphonie der Verwahrlosung, der Trostlosigkeit, des Grauens. Die Fassaden abgebröckelt, ohne Verputz, Gefängnissen ähnlicher als menschlichen Wohnungen oder gar den Repräsentationsgebäuden eines Platzes vom Rang einer Provinzhauptstadt. Eine Mauer, die Artillerieeinschläge zeigte, unterschied sich kaum von der unversehrten Umgebung. Wjasma unterscheidet sich gewiß in nichts von ähnlichen sowjetischen Städten. Aber die gewohnten Ruinenstädte hatte doch eine heimliche Hoffnung übriggelassen, daß die Wirklichkeit vor der Brandstiftung nicht ganz so leer, ohne Sinn und Willen zur Form war. In Wjasma, wo die Bolschewiken keine Zeit mehr hatten, um das beabsichtigte Zerstörungswerk durchzuführen, haben sie sich klarer enthüllt als anderswo.

Der Oktoberwind fegte am Morgen darauf einen Schwall von undefinierbarem Staub durch die Gassen. Er blies durch die Bogenfenster der Basilika, in der wenige Getreidesäcke, zerwühlte Strohlager und geworfene sowjetische Gasmasken die Schauer der Verlassenheit teilten. Die Kirche scheint zuletzt als Truppenlager der Sowjets gedient zu haben. Aber man

(PK. Jacobsen-Scherly)
Die Panzerspitze einer Vorausabteilung setzt über die Furt eines Flußlaufes, um im scharfen Nachdrängen den zurückweichenden Feind zu verfolgen

soll die Sowjets und ihr Kulturbefürfnis doch nicht leichtfertig unterschätzen; in Wjasma gab es auch eine Buchhandlung, die in unzähligen Exemplaren Lenins und Stalins Werke nebst Sowjetischen Merkbüchern aller Art anbietet. Geduld, hier ist noch mehr zu finden, denn auch für den Bedarf an bildender Kunst ist gesorgt. Die Sowjetagitation hat sich eines Jordaens aus dem 17. Jahrhundert bemächtigt und vertreibt Kopien seines farbenprächtigen Gemäldes »Der König trinkt«. Auch der letzte Einwohner von Wjasma konnte also, wenn er wollte oder mußte, die Verwerflichkeit der Fürsten und Potentaten seinen Kindern bildlich vor Augen führen.

Vermochte ihn dies über sein eigenes Elend hinwegzutäuschen? Vielleicht sollten ihm, der in einem ewigen Grau zu leben gewohnt war, auch die bunten Farben als böse erscheinen. In der Druckerei von Wjasma fanden wir die letzte, vom 4. Oktober datierte Nummer eines Flugblattes, das in einem Augenblick, da die Vernichtungsschlacht bereits in vollem Gang war, den deutschen Soldaten zur »Aufgabe des Widerstandes« veranlassen sollte. Der deutsche Soldat aber hat inzwischen erfahren, daß ein Kontinent zwei völlig verschiedene Welten beherbergen kann. Der Welt, die sich in dem Wjasma von gestern verkörpert hatte, konnte er nur mit der Waffe in der Hand entgegentreten.

Kriegsbericht Dr. Alfred Haußner

Stalische Italice v Novi Evropi

V listu Popolo d'Italia« je objavil Appelius zanimiv članek o bodočem mestu Italije v evropskem gospodarskem življenju. Prvič v svoji novi zgodovini je doživela Italija pōtom izjav nemškega gospodarskega ministra Funk-a priznanje pravice,

priti do blagostanja ter izvrševati tudi gospodarsko funkcijo. To pojmovanje se razlikuje prav bistveno od pojmovanja, ki so ga dostej gojile Anglija, Francija in Amerika, prav tako pa tudi male države kakor Švica, Švedska, Holandija in Belgija, ki so izhajale iz povsem enostranskega predpogoja, da je Italija samo dežela hoteloy, emigrantov, oranž in sočivja, odrekajoč Italiji tudi trgovsko in finančno funkcijo prvega reda.

Anglosaška plutokracija je stalno prigovarjala, da Italija brez premoga in železa nikdar ne bo mogla postati velika finančna država. Nikomur pa ni padlo v glavo, da bi utegnila Italija najti v neitalijanskih deželah premog in železo ter da bi zamogla tam razviti italijansko zastavo, kakor so to storili drugi narodi poprej v več ali manj samovoljni meri. Pojmovanje osovine Rim-Berlin pa izhaja ne samo v smeri ustanovitve politično in duhovno velike Evrope, temveč tudi Evrope z veliko industrijo in velikimi financami.

Evropska kriza — tako zatrjuje Appelius — je zločin Anglosasov. Ta kriza je sedaj prispela do odločilne točke. Ali bo Evropa v stanju zgraditi v svetu svoje poslanstvo, ali pa bo dejansko prenehala biti kontinent, da bi istočasno postala le polotok Azije ali pa kolonija Amerike. Nemčija si je popolnoma na jasnem, da je prišel za evropsko celino trenutek največje odločitve. Sredozemsko morje je za Evropo nenadomestljivo. Naravna evropska sila Sredozemskega morja je Italija. V bodočem svetovnem gospodarskem redu bo imela Italija prav tako velik kakor globok delež, kar je danes jasno vsakemu Italijanu.

»Marburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbunde«. Naroča se pri »Verlag der Marburger Zeitung«, Marburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

Krim

Krim je polotok v južnem delu Sovjetije, ležeč med Crnim in Azovskim morjem. Njegova površina meri 25.261 kvadratnih kilometrov ter ima 702.000 prebivalcev. Prebivalstvo se deli na Velikoruske, Ukrajince, Bolgare in žide. Pred nastopom Sovjetov je na otoku živelo tudi kakih 40.000 Nemcev, ki so si ustvarili tam cvetoča naselja. Severni del polotoka je večinoma pustinja, na jugu se pa svet nekoliko dviguje ter doseže v Jailagorovju višino 1500 metrov.

V imenovanem gorovju izvira več rek, kakor na primer Alma, ki se zlije potem v Crno morje ter Salgir in Karsu.

Takozvana ruska rivijera med Sudakom in Balaklavo ima subtropsko podnebje. Tam uspevajo oljke, lator, fige itd. Mnogo so obiskana tudi morska letovišča od katerih sta Jalta in Livadia na prvem mestu.

Od kmetijskih pridelkov uspeva na Krimu žito, proso, tobak, vinska trta in sadje. V bolj pustinskih krajih se drži živinoreje, predvsem ovac, ki dajejo volno. V solnih jezerih pridobivajo sol, pri Kerču se nahaja tudi železna ruda. Z ostalo celino imajo morske luke Evpatorija, Sebastopol, Feodosija in Kerč železniške zveze. Glavno mesto Krima je Simferopol.

Krim so v starem veku nazivali po kavkaziških plemenih Taurika. Že v letu 600 pred našim štetjem so tam živeli grški naseljenci. V času preseljevanja narodov so polotok zasedli Goti in Kazari. Ime Krim je polotok dobil od Tatarov, ki so ga 13. stoletja zavzeli. Beseda Krim pomeni toliko kakor trdnjava. Krim je nato služil kot trgovsko tržišče Benečanom in Genovčanom in šele v 15. stoletju so jih Turki izpodrinili ter postavili tam svojega kana ali deželnega poglavarja. Rusi so prvič prišli na Krim leta 1736. 1774. leta je Krim dobil nekako samostojnost pod turškim klobukom. Ker so pa Tatarji svojega kana Sahin Giray-ja spodili, je polotok 1783 leta postal ruski. V letih 1854 do 1856 je bil Krim prizorišče rusko-turške vojne. V svetovni vojni so nemške čete in sicer od aprila do novembra 1918 imele Krim pod svojo oblastjo. Leta 1920 se je na Krimu držal nekaj časa tudi beloruski general Wrangel, dokler ga boljševiki niso pregnali.

Kakor poročamo na drugem mestu, so nemške čete ravnokar zavzele Krim, ki ga sedaj čistijo od boljševiške vojske.

Vse za veličino in napredek ljudstva

Veledela, ki jih je za Nemčijo in nemško ljudstvo ustvaril Adolf Hitler, so ogromna in le težko na kratko pregledna. Še le knjige, ki jih bo pisala zgodovina bodo vse to pravilno ocenile. V nastopnem sledi samo nekoliko omemb njegovih mnogoštevilnih storitev, ki jih danes našeste lahko vsak v Nemčiji živeč šoloobvezni otrok.

Kot podlago za izvajanje nacional-socialistične politike je Führer v Nemčiji odpravil najprej vse za nemški narod škodljive od židovskega kapitala odvisne politične stranke, odžagal je povsod večne pijavke ljudske krvi — žide —, nemško ljudstvo pa združil in zedinil v en edini tabor vseh Nemcev. S tem je na mah bilo konec preprirov »kdo bo na krmilu radi samega sebe na škodo ljudstva«. Črez noč je celokupno nemško ljudstvo postalo pomočnik in sodelovalec svojega voditelja, ki je zasledoval samo en cilj — napredek, dobrobit in veličino nemškega ljudstva ter njegovo srečnejšo in boljše bodočnost.

Njegovo drugo važno storitev v korist Nemčije in njenega prebivalstva je predstavljala brezkompromisna odprava vseh za Nemčijo kot državo in njeno ljudstvo nečastnih ter njenemu gospodarskemu, notranjemu in zunanjemu političnemu razvoju škodljivih določil, diktiranih na mirovni konferenci v Versailles-u. To mu je kot voditelju države in ljudstva omogočilo, da so se razmere Nemčije začele vsestransko rapidno izboljševati. Ustavila so se nadaljnja odplačevanja vojne odškodnine, nemška oborožena sila je vkorakala v demilitarizirani obmejni pas na Zapadu. Z eno potezo Führer-jevega peresa se je zopet uvedlo po mirovnem diktatu prepovedano vojaško obveznost v Nemčiji.

Adolf Hitler je z eno svojih krepkih ustvarjajočih rok v najkrajšem času naravnost na čudovit način lastnega izuma popolnoma odpravil brezposelnost, ki je ob prevzemu oblasti štela

milijone in milijone oseb obojega spola, kar je avtomatično rešilo tudi celo vrsto s tem povezanih gospodarskih in socialnih problemov. V istem času je pa njegova druga za Nemčijo vedno neumorno delujoča roka urejevala nemško zunanjo politiko, in sicer tako odlično, da je Nemčiji nenaklonjeni diplomaciji kar sapo zapiralo.

Zaposlitev celotnega nemškega prebivalstva ter stoodstotna odprava brezposelnosti je tako veliko delo, da se mirno lahko trdi, da pomeni to gospodarsko blagostanje in popolno ureditev vseh socialno-političnih razmer. Odprava brezposelnosti je Nemčiji prinesla nešteto novih najsodobnejših cest, mostov, železnic, plovniških kanalov, industrij itd. Gospodarstvo se je začelo dvigati, izboljšale so se razmere kmetovalcev, ki se jim je omogočilo povečati in prodajati pridelke ter izboljšati rentabilnost svojih gospodarstev. Izsuševalna, namakalna in druga melioracijska dela so nemškega kmeta, ki se je pred dohodom Adolf-a Hitler-ja zvižal v krčih gospodarskih kriz, postavila na višino, ki mu gre. Delo, ki ga je Führer dal celokupnemu nemškemu ljudstvu, je narodno gospodarstvo dvignilo na višino kakor še nikdar poprej.

Socialno politiko ali socializem v praksi se je prav uredilo, oziroma v redu uvedlo. Preskrbelo se je bolnikom, ostarelim in delanezmožnim vse, kar rabijo za življenje. Nekdanjih klatežev, beračev itd., ki so nekoč pod demokratskimi vladavinami kot brezdomci gladovali, beračili in po cestah prezebali ter hirali in umirali, v Nemčiji ne poznajo več.

Z ureditvijo višine plač in cen vsem življenjskim potrebščinam se je na celi črti visoko dvignilo življenjski raven celotnega prebivalstva. To pa nikakor ni škodovalo trgovcu, obrtniku in industrijcu v njegovem pridobitnem delu, temveč koristilo. Določitev cen za vse in vsemu je tudi pridobitnim krogom odmerilo zasluzke, ki jih morajo imeti v višini, potrebni jim za obstoj in razvoj njihovih podjetij. Z eno besedo: Führer je povsod v vseh področjih uvedel svoj novi, človeško življenje izboljšujoči narodno-socialistični družabni red.

V času, ko so vse roke pridnega in delovnega nemškega ljudstva žuljavo delale in se vse bistré glave belile in dobivale pleše, so po navodilih Adolf-a Hitler-ja tudi vojaški strokovnjaki pridno delali na organizaciji, obnovi in izvežbanju po njegovih navodilih ustvarjene armade, letalstva in mornarice. Führer-ju gre zasluga, da se je v rekordno kratkem času ustvarilo največjo, najmodernejšo oboroženo silo v svetovni zgodovini, s katero je potem najprej deloma kot opora njegovi diplomaciji in deloma z orožjem osvobodil vse še izven Nemčije ležeče nemške dežele tujih vladavin ter jih vrnil domovini. Führer je nadalje

(Zeichnung Scherl Bilderdienst)

Unsere Zeichnung veranschaulicht die gewaltige Zunahme der Spargelder bei den öffentlichen Sparkassen. Die Tatsache, daß die Spareinlagen bis zum Herbst 1941 auf 33 Milliarden gestiegen sind, ist ein Beweis des Vertrauens der deutschen Sparer dem Staate gegenüber.

GOSPODARSTVO

Kmetijstvo — močna opora naroda

Ob otvoritvi kmetijskih strokovnih šol na Spodnjem Štajerskem in Gorenjskem je napisal Oberlandwirtschaftsrat Dr. Franz pod gornjim naslovom sledeči članek:

Tri spodnještajerske kmetijske strokovne šole so začele delovati.

Sadjarška in vinarska šola v Marburg-u je že dne 7. oktobra začela z rednim poukom. V isti se bo izobraževalo kmetovalce mešanih kmetij. Pouk bo trajal dve leti. V prvem letu imajo učenci praktično pripravljane in drugo leto teoretično šolanje. Učni načrt vsebuje sledeče predmete: Kmetijsko-gospodarski nauk o koristonosnosti, sadjarstvo, vinarstvo, vrtinarstvo, poljedelstvo, rastlinstvo, živinoreja ter razni drugi stranski predmeti. Komisarično vodstvo šole je prevzel Hofrat Jentsch.

Na kmetijski ženski šoli v Witschein-u se je začel pouk 20. oktobra. Izvajajo se enoletni tečajji v kmetijsko-gospodarski in hišno gospodinjstvi stroki. Kuhanje, hišni opravi, šivanje, delo na dvorišču in vrtu, vodstvo gospodinjstva, zdravstvo, telesne vaje, oskrbovanje otrok, oskrbovanje družin, znanje o ljudstvu ter nemško kmetijstvo tvorijo predmete, v katerih se podučujejo dekleta. Voditeljica šole je učiteljica Kulterer.

Kmetijsko gospodarska šola Anderburg (St. Georgen an der Südbahn) je dne 4. novembra začela s poukom fantov. V prvem zimskem učnem letu jim bodo zemlja, živinoreja, naravopisje, nemško kmetijstvo, spise, računstvo, merjenje, telesne vaje in petje učni predmeti. Učenci prvega letnika končajo pouk v drugem šolskem letu, to je prihodajo leto, ko bodo še deležni naukov o koristonosnosti,

× Na 10.000 hektarjih njiv pridelujejo v Holandiji lan. Letošnja žetev je bila ugodna. Okrog 2/3 nasadov je dalo dober in prav dober pridelek, medtem ko je ostala petina obrodila manj dobro letino.

× Švedske ladjedelnice so dobro zaposlene. Švedske ladjedelnice imajo v naročilu in izdelovanju ladij za 600.000 bruto registerskih ton.

× Milano dobi vodno zvezo z Jadranskim morjem. V Italiji gradijo kanal, ki bo industrijsko mesto Milano preko reke Po zvezal z Jadranskim morjem za ladijski promet. V Milanu bodo hkrati izgradili primerno luko z velikimi skladišči. Kanal bo 30 do 65 metrov širok ter 3 in pol kilometre dolg.

× Bolgarski tobak gre na Finsko. Po dogovoru med Bolgarijo in Finsko gre veliki del letošnjega tobačnega pridelka kot izvoz na Finsko, medtem ko bo Bolgarija iz Finske dobila izdelke lesne industrije in nekoliko separatorjev.

× Dopustna potovanja inozemskih delavcev so organizirali v Nemčiji. Nem-

s svojo zmogovito oboroženo silo dosega največje vojaške uspehe in zmage, ki jih pomni zgodovina vojskovanja. Ravnokar zadaje smrtno udarce Sovjetiji, ki je nameravala Nemčijo pohrustati in bo končno premagal tudi tistega nasprotnika, ki Nemčiji že od nekdanj ne privošči pripadajočega ji naravnega življenjskega prostora pod soncem — Veliko Britanijo.

rastlinstvu, krmiljenju, naravoslovju (znanstvo o vremenu, stroji na motorni pogon, elektriciteta), nemškemu kmetijstvu, telesnih vajah in petju. Oba zimska učna tečaja trajata vedno od novembra do konca marca. V zamislih bodočnosti je ureditev enorazrednice za dekleta. Komisarični voditelj zavoda je direktor Budacker.

Predpogoj za sprejem v našete tri kmetijsko-gospodarske strokovne šole na Spodnjem Štajerskem je popolna ljudsko-šolska izobrazba, dvoletna praksa ter najnižja starost 16 let. Šolnina in stroški v internatu so izredno nizki. Državna izobrazbna ter učna pripomoč stojita na razpolago, tako da se potrebnim, posebno pa družinam z mnogo otroci, z znižanjem stroškov omogoči šolanje.

Popisane kmetijske strokovne šole bodo na Spodnjem Štajerskem kmetički mladini omogočale primerne poklicne izobrazbe. V načrtu je ureditev nadaljnjih treh novih šol, kar je treba pozdraviti. Upati pa je, da bo kmalu tudi vsako okrožje imelo svojo kmetijsko gospodarsko strokovno šolo, ki bo izobraževala fante in dekleta.

Tudi na Gorenjskem zamišljajo ustanovitev takih šol. Že v zimi 1941-42 se bo verjetno že lahko otvorilo dekliški razred na kmetijski gospodarski šoli v Poljšch-u. V ostalem se bodo otvorile vse kmetijsko-gospodarske strokovne šole v območju organizacije kmetov Ladesbauernschaft Südmark. Na novo uredilo se bo en dekliški razred kmetijsko-gospodarske šole Völkermarkt v Streiteben-u.

Naval v šole je tako silen, da se ni moglo sprejeti vseh učencev in učenk. Oddalo se jih je radi tega v strokovne šole izven okrožja organizacije kmetov Landesbauernschaft Südmark.

ška delovna fronta prireja sporazumno z državnimi železnicami posebne vlake, ki vozijo v Nemčiji zaposleno delavstvo na dopust. Od konca avgusta so taki vlaki dopustnikov vozili v Francijo, Belgijo, Holandijo, Dansko in Slovaško.

× Zunanja trgovina osovinskih držav se je potrojila. Tako je govoril Reichswirtschaftsminister in Reichsbankpräsident Walther Funk nedavno v Rimu.

× Pridobivanje kroma v Turčiji. Krom je rudnina, ki se uporablja kot kovina za povečanje trdotle jekla in igra v vojni produkciji veliko vlogo. V prvih štirih mesecih tekočega leta so v Turčiji nakopali 52.969 ton kromove rude, ki je šla večinoma kot izvoz v tujino.

× Sovjetija je izgubila okrog 90 % svoje sladkorne industrije. Z izgubo Ukrajine so Sovjeti izgubili večino svojih sladkornih rafinerij in tovarn, ki imajo svoj sedež v centrih ukrajinskih nasadov sladkorne pese.

× Novo tovarno papirja bodo gradili na Slovaškem. V Rosenbergu na Slovaškem so ustanovili tvrdko, ki bo gradila novo tovarno papirja.

× Pogozdovanje je odredil turški poljedelski minister za področja, ki so za to primerna. Pogozdilo se bo v prvi vrsti tudi vsa državna in neobdelana posestva.

× Vino na nakaznice. Francoska vlada namerava uvesti nakaznice na vino. Tako poročajo listi iz Vichyja. Povod je baje v letošnji vinski letini, ki doma in v koloniji Algeriji ni zadovoljiva.

× Brazilija je največji eksporter bombaža. Po statistiki, ki jo je izdalo poljedelsko ministrstvo braziljske vlade v Rio de Janeiro, bo Brazilija letos izvozila največ bombaža. Od avgusta 1940 do 1941 so braziljanski izvozniki izvozili za 10 odstotkov več bombaža kakor Zedinjene države Severne Amerike. Računajo pa tudi s povečanjem produkcije v bodočih letih.

× Nemčija je glavni odjemalec rumunskega izvoznega blaga. Od celokupnega rumunskega izvoza gre 65,5 odstotkov v Nemčijo. V prvem polletju 1941 je Nemčija izvozila za 10,4 milijard lejev blaga, medtem ko je v istem času Rumuniji prodala za 5,8 milijard lejev svojih izdelkov. 73 odstotkov celotnega nemškega nakupa v Rumuniji se nanaša na nafto.

× Pridelovanje bombaža so v Rumuniji postavili na izboljšano podlago. Poprijeli so se že pred 50 leti načeti in šele po svetovni vojni bolj razširjenih nasadov, kjer jim je sedaj uspelo vzgojiti klimatičnim razmeram bolj prikladne in odporne vrste surovega bombaža, ki jim jesenski hlad nikoli manj škoduje. V zvezi s to pomembno gospodarsko pridobitvijo Rumunija ni več toliko navezana na uvoz tekstilnega blaga, opaziti je pa hkrati ustanavljanje raznih tovarn, ki bodo predelovale domači bombaž. Zadnjih devet mesecev tekočega leta je Rumunija obogatela za 10 takih novih tekstilnih podjetij.

× V Rumuniji primanjkuje zmognih voditeljev gospodarstva. Da bi se temu odpomoglo in z nacionalno zanesljivimi ljudmi zasedlo vodilne položaje v gospodarstvu, ki so se jih doslej držali najbolj židje, bo treba presedlati raznim šolanim Rumunom, ki so se doslej brigali samo za državne in javno-upravne službe. V bodoče bo državna uprava po vzoru Nemčije to seveda že pri sprejemanju v razne učne zavode in šole primerno urejevala.

× Ceno deteljinega semenu se je na Hrvaškem določilo na 22 kun za kg. Semena mora biti 75% čisto.

× Več oljaric bodo gojili v Srbiji. V Srbiji bodo prihodnje leto povečali nasade soje in sončnice. Za sojo pride področje Mačve, za sončnice pa področje Morave v poštev.

Plebiscit v Romuniji

V nedeljo, dne 9. novembra bo romunski narod stopil pred plebiscitne komisije, da se izjasni za ali proti režimu osvoboditve, ki ga je inavguriral državni vodja maršal Antonescu. Istočasno bo dana romunskemu narodu prilika, izpovedati svoje zaupanje v državno reformo in obrambo ljudskih pravic s strani narodne vlade.

Kjer iz tehniških razlogov plebiscit ne bi mogli izvršiti 9. novembra, se bo naknadno vršil v naslednjih dneh vse do 12. novembra. Židje so kot volivci izključeni. Plebiscit se bo vršil tudi v osvobojeni Besarabiji in v Bukovini. Volivne komisije tvorijo najvišji pravosodni uradniki, rektorji univerz in šol ter častniki in frontni bojevniki. Izid plebiscita bo objavila posebna komisija, ki so jo že sestavili v pravosodnem ministrstvu. Propaganda za ali proti glasovanju je prepovedana.

UMNI KMETOVALEC

Pravilno in varčno krmiljenje živine

Razloček med »živila« in »krmila« je v tem, da »živila« človek lahko za svojo prehrano uporablja neposredno, »krmila« pa so za ljudi neužitna ter jih zato človek posredno izkorišča v svoj prid tako, da krmi z njimi domače živali ter njihovo meso oz. mleko (pri perutnini tudi jajca) uporablja za svojo prehrano, ali pa s pomočjo dela in gnoja domačih živali prideluje potrebna »živila«.

Ze iz tega, da lahko služijo živila neposredno za ljudsko prehrano, krmila pa šele posredno, jasno izhaja prvo načelo pravilnega in varčnega krmiljenja živine, namreč:

Za krmiljenje živine smemo uporabljati samo snovi, ki jih za prehrano ljudi neposredno ni mogoče uporabiti!

Napačno in tudi zakonito zabranjeno je torej, krmiti živalim n. pr. krušna žita: pšenico, rž, ječmen, ali morda krušno moko, kakor tudi zdrav in užiten fižol, krompir itd.

Pri žitu smemo krmiti samo ob mletju nastale odpadke (otrobe), od žita samega pa le izbirek, dobljen pri čiščenju, in le v posameznih primerih morda tudi pokvarjeno, za prehranjevalne svrhe popolnoma neuporabno žito ali moko.

Enako bomo od fižola pokrmili samo nedozorelo, poškodovano ali nagnito zrnje; pa tudi od krompirja bomo živalim pokrmili samo izrecno krmne sorte, od jedilnih sort pa samo izbirek ter ranjene in nagnite gomolje; ves zdrav krompir pa bomo prodali za prehrano ljudi, v kolikor sega pridelek čez potrebo domače rabe.

Nadomestilo za izostalo žitno krmo si bomo ustvarili s tem, da bomo:

1. s pomočjo gnojenja travnikov in pašnikov z umetnimi gnojili, s hlevskim gnojem, in gnojnico, apnom, dalje potom osuševanja, preoravanja, potom setve dobrih travnih semen — povišali pridelek travniškega sena;

2. s setvijo primernih medpridelkov in medsadežev (inkarnatka, strnišča repa, strniščno korenje, strniščna koruza, grašica, itd.), kakor tudi z naprednejšim oskrbovajem in gnojenjem okopavinske krme: krmne pese, buč itd. ter detelje in lucerne — zvišali proizvodnjo njivske krme;

3. s čim obsežnejšo uporabo sveže krme, s pravilnim izrabljanjem pašnikov, t. j. pregrajevanjem in pravilno razporeditvijo posameznih skupin živali na posamezne oddelke (Koppelstücke), nadalje s pravočasno košnjo in skrbnim sušenjem sena, s pravilnim shranjevanjem krmne pese in drugega korenstva, z ensiliranjem vseh za silažo še uporabnih rastlinskih delov (koruznice, pesnega, bučnega itd. listja) kakor tudi poznih košenj sena in detelje ter z ensiliranjem parjenega krompirja — povečali vrednost obstoječe krme.

Druge načelo pravilnega in varčnega krmiljenja živine se torej glasi: Pridelujmo več in boljše krme, spravimo vso do zadnje bilke, in s pravilnim spraviljanjem oz. shranitvijo zvišajmo krmi njeno krmno vrednost!

Vendar je za letos čas spraviljanja krme že mimo nas, a do spomladi, ko bomo krmo vnovič pridelovali, je še daleč. Zato bomo podrobneje razpravljali o pravilnem pridelovanju in spraviljanju krme prihodnje leto. Zdaj čez zimo pa samo uporabljamo zalogo krme, ki smo jo pridelali. In vprav s pomočjo smotrnega uporabljavanja krme, to je krmiljenja živine, je mogoče

doseči ob najmanjši porabi krme kar največji gospodarski uspeh.

Jasno je torej, da je smotrnost pri krmiljenju tretje načelo pravilnega in varčnega krmiljenja živine.

In prav o tem želimo danes nekaj več povedati.

Prvi predpogoj smotrne izrabe krme je, pravilna porazdelitev pridelane krme na posamezne živali poedine zimske mesece, to je, pravilno izračunavanje, koliko glav živine lahko prereditmo do nove krme z zalogo, ki nam je na razpolago.

Da pa gospodar sploh more izračunati količino pridelane krme, ako nima vozne tehtnice na razpolago, mora izmeriti in preračunati najprej prostornino svojih skednjev, senikov, kozolcev itd. To je zelo enostavno: Prostornino pravokotnih spodnjih prostorov skednjev in senikov (do višine ostrešja) v kubičnih metrih dobimo, če pomnožimo med seboj njih dolžino, širino in višino v metrih. Prostornino podstrešnih prostorov v kub. metrih pa najdemo, če medsebojno pomnožimo njih dolžino, širino in v sredini navpično merjeno višino podstrešja od spodnjih leg do slemen, ter nato dobljeno vsoto razpolovimo.

Istotako moramo vedeti, koliko tehta krma, shranjena na prostoru enega kubičnega metra. Četudi se ta teža zaradi izhlapevanja, oz. vskakanja vlage, sesedanja radi lastne teže itd. vedno spreminja, vendar vsaj približno velja, da tehta 1 kubični meter (1 m³): suhega (ne sprešane) sena oz. detelje 60–80 kg, slame 50–60 kg, krmne pese na kupu 700 kg, krompirja 650 kg, ensilirane krme 700 do 800 kg, ensiliranega krompirja 1000 kg itd.

Nadalje je potrebno, da vemo, koliko krme potrebuje dnevno posamezna žival. Tu je treba opozoriti, da je lahko sestava in teža oz. množina potrebne dnevne krme za posamezno žival zelo različna; tako glede na razpoložljive vrste in množine posameznih krmil, ki določajo v neki meri tudi že način krmiljenja (s samim senom, z večjim ali manjšim pridatkom pese, z uporabo ensilaze, močnih krmil itd.); različna nadalje tudi glede na vrsto (konji, goveda) in starost (teleta, mlada, odrasla živala) ter uporabno svrho živine (plemenska, pitavna, molzna, delavna živala); različna pa tudi glede na sistem krmiljenja (enotno ali pa posamično (individualno) krmiljenje posamičnih molznih krav z ozirom na njihovo zmogljivost in izkoriščanje krme.

Najvažnejše pri sestavljanju in določanju množine dnevne krme za posamezne živali je predvsem, da pazimo, da vsebuje celotna dnevna krma vsaj najmanjšo, za določeno žival potrebno količino vsake, za prehrano živali potrebne redilne snovi: beljakovin, škroba, toščice, in da je tudi to nujno »vzdržno krmo« presegajoča količina dnevne krme sestavljena v pravilnem razmerju hranilnih snovi.

Žival mora biti od dobljene krme »sita«, to je želodec oz. vamp mora biti poln, da dobi žival občutek sitosti. Ni pa dovolj, da je žival samo »sita«, temveč mora krma vsebovati tudi dovoljno količino prebavnih redilnih snovi. Slama n. pr. vsebuje približno 70% svoje teže do cela neprebavnih snovi, ki pomenijo za žival samo nekoristno obtežitev želodca,

pa tudi seno ima 35 do 50% svoje teže neprebavnih snovi. Tega se zavedajmo!

O važnem vprašanju krmne vrednosti posameznih krmil in o sestavi dnevnih obrokov krme za posamezne skupine živali bomo govorili v posebnem sestavku. Zaenkrat omenjamo le, da znaša ob krmiljenju s samim senom vzdržna krma za odraslo govedo srednje teže povprečno 8 kg dobrega sena dnevno, povprečno potrebna dnevna krma pa 15 kg sena.

Ker vsak gospodar ve, da traja zima, oz. zimsko krmiljenje povprečno sedem mesecev, to je okoli 200 dni, dobimo za posamezno žival potrebno množino zimske krme enostavno tako, da pomnožimo dnevno krmo zanj z 200. (Pri krmiljenju s senom je torej za prehrano enega goveda čez zimo povprečno 200×15 kg, torej 3000 kg ali 30 q sena, oz. 40 do 50 kub. metrov sena v skednju.)

Obstoječo zalogo krme delimo z za eno žival potrebno množino in takoj vidimo, za koliko živali imamo krme. Če imamo v hlevu več živine, kot jo moremo s pridelano krmo prerediti preko zime, se je treba odločiti: ali odprodati nekaj živine, ali pa dokupiti krmo. Za kaj se bomo odločili?

Ako so vse krave, ki jih imamo v hlevu, dobre molznice, to se pravi, če krmo, ki jo dobijo, kar najboljše izkoriščajo za mleko, same pa se vključ v dobremu krmiljenju ne debelijo, ali če redimo lepe telice takih krav za plemo — potem je takih živali škoda prodati, marveč bomo raje dokupili nekaj sena, ali pa močnih krmil.

Če pa nam stoji v hlevu tudi krave, ki so srednje, ali celo slabe molznice, jih bomo v takem primeru seveda takoj prodali, ker se zanje kupovati krmo ne splača, pač pa bomo ostale, dobre molznice, krmili toliko boljše — in dosegli isto, ali celo še večjo količino mleka!

Če pomislimo namreč, da potrebuje vsaka krava dnevno 8 kg dobrega sena, samo zato, da si more ohraniti življenje, je jasno, da je bolje krmiti samo eni kravi po 16 kg sena dnevno, od katere količina bo lahko polovico uporabila za tvorbo mleka, kot pa dvema kravama po 8 kg, pri kateri množini se bosta sicer obe čez zimo preživeli, toda molzla ne bo pri tej krmi nobena od nju. Sicer pa krava, ki je slaba molznica, tudi ob obilnem krmiljenju z najboljšo krmo ne daje kaj prida mleka, temveč se začne debeliti. Proč torej s slabimi molznicami!

Ko smo preračunali, koliko živali moremo glede na razpoložljivo krmo čez zimo rediti ter pri tem vpoštovati, da moramo imeti vsaj še 10% krme več, »za vsak slučaj«, in ev. dokupili manjkajoča krmila, moramo posamezne vrste krmil tudi pravilno porazdeliti med posamezne vrste in skupine živali.

Najboljšo krmo — tako seno, kot peso in močna krmila morajo dobiti molzne krave! In tudi te bomo krmili individualno, posamično, to je, vsaka krava naj dobi toliko več in toliko boljše krmo, kolikor boljša molznica je in kolikor bolj je »pri svežem mleku«.

Z odpadki in »zjedmi« krme, ki jo molznim kravam pokladamo, lahko prereditmo še kakšno plemensko telico čez zimo, a seno slabše kakovosti bomo pokrmili konjem. Popolnoma negospodarsko in ne-spametno pa ravna gospodar, ki krmi najboljšo krmo konjem, kravam pa slabšo, morda celo s slamo pomešano.

Konji naj dobijo oves in deteljo samo ob težkem delu, sicer pa le bolj drmastno seno, ali pa rezanico sena in slame.

Ze odstavljenata teléta do enega leta starosti naj dobijo najfinejše, to je drobno in

O odiranju kož pri klanju svinj

Pri domačem klanju svinj leta 1940/41 se je kmetovalcem nudila priložnost, svinjske kože pri zato določenih strojnarnah predelati v usnje.

Izvemši področja v južnem delu Nemčije se to ni izvajalo v pričakovanim obsegu. Strojitve sama pač traja relativno dolgo. Razen tega se je to možnost izboljšanja lastne oskrbe z usnjem med kmetovalci, ki koljejo doma, premalo seznanilo.

Nova ureditev za domače klanje 1941/42.

Da bi se pri domačem klanju odrlo več svinjskih kož, je izšla sledeča ureditev: Samooskrbovancem je principijelno prepovedano, da pri domačem klanju svinjam prostovoljno oderejo kože. Kože lahko prodajo poljubnemu trgovcu ali zbiralecu kož. V kolikor ne bi bilo primernega odjemalca, bo pristojna organizacija kmetov (Kreisbauernschaft) ali pa vodja mesarskega združenja lahko odjemalca imenoval. Za odkup svinjskih kož so določene sledeče najvišje cene: a) za nepoškodovane kože RM 1.25 za kg b) za poškodovane kože RM 0.75 za kg Zbiralec ali trgovec kož izda pri prevzemu kože potrdilo z navedbo imena prodajalca, teže in opisa sveže svinjske kože. Na podlagi tega potrdila ima izročitelj kože pravico na nakup golove količine usnja ali čevljev po prosti izbiri.

Izročitelj kože dobi za eno prodano kožo ali en krupon 20 odstotkov sveže teže v obliki gotovega usnja. Za svinjske kože brez špeha, ki tehtajo manje kakor 4 kg, se usnja ne dobi.

Možnost za izbiro gotovih čevljev omogoča, da se dobi:

- a) za pravico na 1 kg usnja 1 par čevljev za otroke do velikosti 35,
- b) za pravico na 1.50 kg usnja 1 par ženskih cestnih čevljev,
- c) za pravico na 2 kg usnja 1 par moških cestnih čevljev ali pa 1 par ženskih čevljev za delo,
- d) za pravico na 2.50 kg usnja 1 par moških čevljev za delo.

Pri tem se razlike v teži izpod $\frac{1}{4}$ kg zaokrožijo navzdol, nad $\frac{1}{4}$ kg pa navzgor.

Na potrdilo, ki ga izda kupec kože, pripomni prodajalec, predno ga odda gospodarskemu uradu, če želi da se mu dodeli usnje ali čevlje.

V vsakem slučaju je dotično potrdilo dostaviti pristojnemu gospodarskemu uradu (Wirtschaftsamt).

V primerih, kjer je izražena želja po izbiri usnja, bo pristojen gospodarski urad na hrbtni strani potrdila udaril svojo štampiljko ter to kot nabavni list za usnje vrnil predlagatelju. S tem mu bo pri poljubnem trgovcu omogočen nakup. V kolikor se želi dodelitev čevljev, je dotično potrdilo tudi predložiti gospodarskemu uradu, ki izda željen

datka vode! Morda naše, samo na kuhano krmo vajene svinje spočetka take krme ne bodo hotele žreti, zato jih moramo takoj ob prehodu s poletne na zimsko krmo nanjo privaditi! Ob navedeni krmi so svinje zdrave in se lepo redijo! Pomije naj bodo le dodatke svinjski krmi in jih krmimo posebej! Kuhamo oz. parimo v brzoparilniku pa za svinje le krompir!

Tudi posneto mleko pride pri klanju svinj prav, posebno za krmljenje mladih pujskov. Enako tudi sirotka iz mlekarn in

nabavni listek, ne da bi preiskoval potrebo za izdajanje čevljev.

Za močno poškodovane kože se dobi samo polovično količino navedenega usnja.

Na kaj je gledati pri odiranju kože?

V splošnem naj samo izkušen domači mesar odere kožo, ker je mnogo lažje na tem, da se kože ne poškoduje. Kožo je odstraniti iz cele svinje brez glave, nog in repa, ali pa samo krupon (hrbtni del kože). Pri zadnjem ostane za usnjarsko gospodarstvo manje važna trebušna koža na svinji. Tega načina se sedaj mesarji v splošnem poslužujejo.

Za odiranje kože so najbolj pripravne težke svinje, ki tehtajo najmanj 100 kg. Svinje, katerih koža je poškodovana (raztrgana, preluknana, prežgana, kožne bolezni) niso uporabljive za strojitve.

Svinje, ki se jih misli odreti, se ne smejo pariti z vročo vodo. Treba jih je po usmrtni samo s toplo vodo 30 stopinj temeljito umiti. Dele, ki za odiranje ne pridejo v poštev (glava, noge itd.) se naj iz vrčka poparijo. V kolikor se namerava samo krupon uporabiti za predelavo v usnje, se pri odgovarjajoči previdnosti lahko popari tudi trebušna koža. Najbolj primerno je pa, če se isto namaže s posebno tekočino — Schweinerasol — nakar se dajo ščetine izpraskati. Schweinerasol izdeluje tvrdka Jörns & Co., Berlin N, Brunnenstraße Nr. 196. Najbolj pripravno bo, če bodo domači mesarji ali pa krajevni mesarski podjetniki imeli pri sebi in za oddajo male količine Schweinerasol-a.

Pri parenju je strogo gledati, da se ne poparijo deli kože, ki so mišljeni za predelavo. Krupon, se pod nobenim pogojem ne sme popariti, ker bi to zelo škodovalo kakovosti usnja. Odre- ne svinje je nad vse čisto in snažno držati. Svinja naj ostane tako dolgo prosto obešena, dokler se špeh na telesni površini ne strdi.

Predelava komadov brez debele kože v trajne mesne izdelke.

Da ima gospodarstvo tudi zaloga, je pri domačem klanju en del mesa predelati v trajno blago. Poskusi so pokazali, da kmečka gospodinja na deželi brez posebnih težav lahko šunke in špeh od odrenih svinj nasoli in prekajuje. Gornji deli takih komadov mesa dobijo pri prekajevanju isto rjavo barvo kakor da bi imeli kožo. Odstranitev debele kože nima nobenega vpliva na trajnost mesa. Tudi v pogledu okusa se doslej še ni ugotovilo kakšnih razlik. Naravno je, da taka brezkožna gornja plast ni trda, ker je plast špeha osvobodena. Radi tega je pri takih komadih čuvanje radi te nežno postopanje in previdnost na mestu.

Podeželskemu prebivalstvu je s tem

drugi odpadki pri predelovanju kmetijskih proizvodov (razne krmne moke, melasa itd.).

Za zimsko krmljenje ovc je dobro seno slabše kakovosti, pa tudi »plastje«, to je, poleti nasekano in posušeno vejčevje in listje listnatih gozdnih dreves. Posebno v mlilih zimah pa je mogoče ovce skoraj vso zimo pasti po strmih prisojnih pobočjih, kjer ni gozda, temveč raste samo grmičevje in gorske trave, ki jih ovce tudi pozimi s pridom popasejo.

nežno seno in otavo, toda celo, ne rezanico! Pa tudi komaj nekaj dni starim teletom ponudimo že takega sena!

mlada goveja živina nad eno leto starosti pa raste dobro tudi ob sami s slamo pomešani rezanici.

Za krave molznice pa sena ni potrebno rezati, temveč jim ga smemo pokladati celega, kar se najnovejši čas celo priporoča zato, ker morajo krave pri žretju celega sena tvoriti več sline, kar spet ugodno vpliva na dobro prebavo krme in s tem na mlečnost.

Če krmimo tudi peso in korenstvo oz. močno krmo, moramo po najnovejših strokovnih priporočilih dati kravam najprej močna krmila, peso oz. ensilažo in šele nazadnje seno, ker da je prva slina najbolj močna in zato bolje razkrajja močna krmila kot pa, če jih krmimo nazadnje, ko je žival že skoraj sita in vsebuje slina manj prebavnih sokov.

Ensilirane krme smemo dati odraslemu govedu 20—30 kg na dan, pese pa 30 do 40 kg. Vsekakor pa mora obstojati vsaj eno petino celotne teže dnevne krme iz sena!

Močna krmila (otrobe, oves, ječmen, zdrob, tropine itd.) dajemo samo dobrim molznim kravam v manjših količinah (2 do 3 kg dnevno) pomešana med peso.

Breje krave krmimo ob času, ko mleko sušijo, slabše, to je brez pridatka močnih krmil, v zadnjih dneh brejosti pa jim krmo spet izboljšamo, da lahko takoj po otelevi začnejo dajati obilno mleka.

Vedno koristno, pri krmljenju slabšega sena ali večjih množin pese ter korenstva sploh, kakor tudi za krmljenje rastoče, breje in molzne živine pa naravnost neobhodno potrebno je tudi, dajati živini dnevno po kakih 10 dkg zdrobljene krede ali klajnega apna, ter žlico živalske soli.

Tudi napajati moramo živino zadostno in v zadostno: najmanj po vsakem krmljenju, še boljše: tudi pred vsakim krmljenjem. Napajati gonimo živino, če le mogoče, na prosto! Samonapajalniki so sicer priročna, pa vendar prav nič potrebna naprava v hlevih, še manj priporočljivo pa je spuščanje vode kar v (betonske) jasi.

Točnost in red je nujen pogoj smotrnega in varčnega krmjenja! Krmimo zato točno vsak dan ob istem času!

Kolikokrat na dan bomo krmili, dvakrat ali trikrat? Dvakrat zjutraj in popoldne, konje pa trikrat, lahko tudi svinje tako.

Pri prenašanju oz. spravljanju krme in senikov na pod oz. v krmilnico, ter odtod v jasi je treba paziti, da se krma ne raznaša! Dnevno se morda razgube le male količine — toda skozi celo zimo lahko to zadevna malomarnost povzroči občutno izgubo dragocene krme.

Paziti moramo nadalje, da živina krme ne raznaša in razsipava. To preprečimo s primerno napravljeno jaslino, pa tudi s tem, da živini ne damo vse krme hkrati, marveč v zaporednih obrokih.

Posamezne obroke dajemo živini v takem časovnem zaporedju, da prej dobljeno krmo med tem časom sicer lahko docela požre, da pa vendar še ne začne prebavljati, ali da se celo morda ne vleže!

V splošnem velja vse dozdaj povedano za vse vrste domačih živali, v glavnem seveda za goveda in konje.

Svinje krmimo poleti predvsem s svežo mlado deteljo oz. lucerno, pozimi pa s suho, drobno zrezano mlado pokošeno lucerno ali navadno deteljo, kateri primešamo sveže, zrezane pese ali korenja in otrobov, žitnega zdroba (šrota), tropin ali podobne močne krme. Povdarjamo: vse to surovo, v suhem stanju, brez pri-

Zborovanja organizacije Steirischer Heimatbund

Zborovanja se bodo vršila po krajevnih skupinah:

Dne 8. novembra:

Laufen ob 17. uri, Praberg ob 20., Rabensberg ob 17., Hochenegg ob 19., Rohitsch-Sauerbrunn ob 20., Frauheim ob 15., Bosnitz ob 16., Reifnigg ob 14., Weitenstein ob 15., Windischgraz ob 15. in 19.30, Zellnitz ob 14.30, Palsgau ob 15., Mahrenberg ob 19., Arlberg ob 19., Dornau ob 17. in 19. in Treun ob 18.30 uri.

Dne 9. novembra:

Fraßlau ob 20. in 8.30, Franz ob 9. in 15., Bischofsdorf ob 10., Römerbad ob 9., 11. in 13.30, Rohitsch-Sauerbrunn ob 10., Trennenberg ob 11., Süßenheim ob 10., Tüffer ob 9., 11., 8.30 in 10.30, Cilli-Laisberg ob 11., Hochenegg ob 9.30, Leutsch ob 10., Tüchern ob 17., Praberg ob 9., Pragwald ob 10., Laufen ob 14., Rohitsch ob 10. in 15., Hofrain ob 14., Anderburg ob 10. in 14. ter 17., Cilli-Forstwald ob 15., Arndorf ob 10., Bad Neuhaus ob 19., Bärental ob 17., Römerbad ob 15.30, Oberradkersburg ob 14. in 16., Stauden ob 8.30, Kranichsfeld ob 10. in 15., Golldorf ob 15. in 17., Kerschbach ob 15., Krönich ob 14., Kunigund ob 9. in 14., Mißling ob 10. in 14.30, Oplotnitz ob 10., Hagau ob 15., Plan-

kenstein ob 10., Pölschach ob 17., Oberpulsgau ob 9., Schleinitz ob 14., Weitenstein ob 14., Wintersbach ob 10. in 15. uri.

Dne 10. novembra:

Erlachstein ob 18. in 20., Leutsch ob 18., Laufen ob 14. in 19., Stainzthal ob 19. in 20., Werma ob 14. in 16., Pölschach ob 15., Windischfeistritz ob 19., Winterdorf ob 17., Wurmberg ob 17. in 18. uri.

Dne 11. novembra:

Erlachstein ob 18., Leutsch ob 18., Cilli-Schloßberg ob 20., Stainzthal ob 19., Unterpulsgau ob 18., Mörtendorf ob 17. in 18.30, Friedau ob 12.30, 16.30 in 18.30 uri.

Dne 12. novembra:

Arndorf ob 18., Forstwald ob 18., Leutsch ob 18., Sachsenfeld ob 19., Fresen ob 17., Gonobitz ob 18., Weitenstein ob 14., Windischgraz ob 18., Windischfeistritz ob 19., Kirchberg ob 17., Wittmannsberg ob 18.30, Thomasberg ob 16. in 18. uri.

Dne 13. novembra:

Leutsch ob 18., Erlachstein ob 18., Großsontag ob 16.30 in 18. uri.

Dne 14. novembra:

Leutsch ob 18., Cilli-Schloßberg ob 20., Windischfeistritz ob 19., Margareten ob 15.30 in 17. uri.

MALE VESTI

* Nemški finančni minister grof Schwerin v. Krosigk je prispel v ponedeljek v Sofijo, kjer je vrnil obisk bolgarskega finančnega ministra Božilova.

* Nemčija daje kruh in zaslužek. Na območju Velike Nemčije ima nemško gospodarstvo zaposlenih milijon in sedemstotisoč inozemskih delavcev. Te ogromne armade delavcev so državljani dvajsetih evropskih držav.

* Profesor dr. Heinrich Brockhaus, umetniški zgodovinar ter član znane istoimenske založniške družine, je v Leipzig-u nedavno preminul. Bil je dolga leta profesor na univerzi v Leipzig-u, do leta 1912 pa ravnatelj nemškega umetnostno-zgodovinskega inštituta v Florenz-u.

* Skrb za rokodelce v Nemčiji. Za spopolnitev rokodelskih pomočnikov, ki naj postanejo mojstri, imajo v Nemčiji 98. mojsterskih šol. Te šole štejejo 361 oddelkov za 53 različnih rokodelskih poklicev. Šole ne sprejemajo samo zidarje, tesarje, pleskarje, brivce, sedlarje, ključavničarje, instalaterje itd. temveč tudi strokovne panoge redkejšega rokodelstva kakor graditelje orgel in klavirjev, juvelirje, zlatarje itd. Nekatere teh mojsterskih šol imajo tudi posebne

usnjem in čevlji, ako deloma odira svoje doma zaklane svinje. Krajevni čevljarji smejo na ta način dodatno dobljeno usnje brez nadaljnega predelati. — Glavno združenje nemškega gospodarstva z živino. (Hauptverband der Deutschen Viehwirtschaft).

razrede za dekleta, ki so prav dobro obiskani.

* Posebno polletje za izvajanje ukrepov proti židom bodo baje uvedli v Franciji, ki ji načeljuje vlada v Vichy-ju.

* Ljudsko gibanje v Marburg-u. V drugi polovici oktobra je bilo pri civilnem uradu v Marburg-u prijavih 58 rojstev. Od teh je bilo 30 fantov. Na zadnje počivališče na Pobersch so odpeljali 20 moških in 26 žensk. Civilno poroko je sklenilo 7 parov.

* Novice iz Ljubljane. Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani je praznovalo te dni 40-letnico svojega obstoja. 27 let že izdaja to društvo svoje trgovsko strokovno glasilo, razen tega prireja vsako leto tečajne stenografije in tujih jezikov. Društvo si je v 40 letih svojega obstoja pridobilo na gospodarskem in organizatornem polju velikih uspehov. — V Ljubljani so svečano proslavili obletnico fašističnega pohoda v Rim. V vladni palači (bivšem sedežu bana Dravske banovine) se je vršilo veliko fašistično zborovanje, katerega se je udeležil tudi nemški generalni konzul dr. Brosch.

* Usmrtitev srbskega zločinca. V bližini Rima so ustrelili Srba Miloša Kneževića, ki je v februarju t. l. potopil s razstrelivom neko italijansko trgovsko ladjo. Dva sokrivca sta prejela po 25 in 30 let ječe.

* Slovaška kvidacija židovskih podjetij je dosegla 9439 podjetij. Z izključevanjem židov iz gospodarstva se nadaljuje.

* 254 nemških ljudskih in pomožnih šol imajo na področju Hrvaške živeči Nemci.

* Zagrebško telovadno društvo »Hrvatki sokole« so po navodilu poglavnika uvrstili v organizacijo ustašev. Ta uvrstitev pa velja samo za Zagreb, kjer bo imenovano sokolsko društvo, ki je dobilo sedaj ime »Grič«, šolalo in izobraževalo sportne in telovadne učitelje za celokupno hrvaško milico in ustaško mladino.

* Za izboljšanje in dvig perutnine so potrebni tudi dobri, preizkušeni in izbrani petelin. Nedavno so v Ostmarici imeli prvo dražbo plemenskih petelinov in sicer v Amstetten-u. Prodalo se jih je 120 raznih izbranih pasem. Nadatnja preskrba vzrejalščih perutnine z dobrimi plemenskimi petlini sledi.

* Univerza v Beogradu brez židov. Srbska vlada je izdala pred nedavnimi odredbo o organizaciji beograjske univerze. Dijakom je po isti odredbi, da morajo redno prihajati k predavanjem, izključilo se bo pa vse protinacionalne in protidržavne elemente. Židovskih in ciganskih slušateljev odslej več ne bo. Slušatelje dosedanje gospodarske, trgovske in pedagoške šole prevzema univerza, ker so imenovane zavode likvidirali.

* Lepa „disciplina“ imajo v ameriški armadi. Casopisje poroča, da so pri nekaterih ameriških vojaških vajah vojaki izžvižgali svojega generalnega majorja, ker je manevre pošleno zavozil.

* Gradovi in palače bivših ruskih carjev okrog Leningrada. Kakor znano se nahajajo štiri palače bivšega dvora v okolici Leningrada. Gre za luksuzne palače Oranienbaum in Peterhof na južnem obrežju finskega morskega zaliva, nadalje za Gačino ob Belem jezeru in južno Leningrada za Carskoje selo. Gračino so pozneje Sovjeti preimenovali v Trock, leta 1929 pa zopet v Krasnogorvardsk to je rdeči gardist. Danes so te palače dosegle že nemške in finske čete ter je njun usoda odvisna od usode Leningrada.

* Čehi in Poljaki naj rešilo Tobruk. Kakor poročajo iz Stockholma, so sedaj poslali češke in poljske pomožne čete na izgubljeno postojanko Tobruk. Čehi in Poljaki so torej zamišljeni kot krma za topove.

* Madžari ne poznajo šale. V Novem Sadu so te dni obsodili na smrt štiri komunistične zločince iz vrst tamkajšnjih židov. Omenjeni židje so poskušali zažgati neka poslopja ter s tem oškodovati ljudsko občestvo.

* Ureditve uradov dela na Hevatskem. Hrvatska vlada je poslala inženirja Bakovića v Nemčijo, da si ogleda ureditve nemških uradov dela, ki bodo Hrvatom služili za vzor pri ustanavljanju lastnih uradov dela.

* Tečaj za serviranje in sodobno kuhanje je priredila organizacija Steirischer Heimatbund v Marburg-u. Oba tečaja sta bo razširila tudi na podeželje.

* Židje so nepoboljšljivi. Na Madžarskem je nedavno momentano zmanjkalo vžgalic. Oblasti so stvar preiskale: ter so pri nekem židu našle 56.000 škatljic vžgalic, ki jih je pokupil in poskril v namenu, da bi jih, kadar bi jih primanjkovalo, na nedovoljen način po prav visokih cenah prodajal. Razen tega so pri nekaterih drugih židih našli nad 30 kg popra, večje količine sukanca in še mnogo drugega blaga, ki so ga poskrili in odtegnili prometu, da bi s tem blagom spekulirali in ljudstvo izkoriščali.

* Najvišje cene pivu na Spodnjem Stajerskem je določil šef civilne uprave. Podrobnosti so razvidne iz oglasnega dela našega lista.

* V Magdeburg-u bodo v kratkem dogradili vajenški dom za vajence stavbene industrije, ki bo sprejemal vajence iz zunanosti in jim nudil zavetišče. Casopisje naglašja, da gre za prvo ureditev te vrste v stavbeni industriji Nemčije.

* Oskrba vinskih trt s postavljanjem primernih paznikov ali čuvajev (Rebschutzwarte) se bo polagoma uvedla na Spodnjem Štajerskem. Ravnokar so v Marburg-u imeli čuvaji prvi pouk o svojem delovanju, ki bo koristilo našim vinogradnikom in izboljšalo vinske pridelke.

* Francoske vojne krivce bodo sodili pred vrhovnim državnim sodiščem v Riomu 15. januarja prihodnjega leta. Krivci za polom Francije so, kakor znano, Daladier, Leon Blum, Guy la Chambre, Pierre Cot, Jacomet in general Gamelin.

* Irak je obsojen na molk. V Iraku, kjer vlada Angležem prijazni ministrski predsednik Nuri Said paša, so aretirali celo vrsto uradnikov in oficirjev, ki se ne strinjajo s politiko Angliji zapisane vlade. Nova vlada Iraka hoče izvesti določila angleško-iraške pogodbe. Da bi dosegel tudi v parlamentu svoj cilj, hoče regent odstraniti iz parlamenta vse prijatelje Gajlanija, velikega borca za svobodo Iraka.

DOPISI

□ Luttenberg. V krajevnih skupinah našega okrožja je urad Volkswohlfahrt organizacije Steirischer Heimatbund v Georgen-u, Nedau-u in Inswanzen 235 otrok letnika 1940 zdravniško pregledal. V kolikor je bilo potrebno, se je za majke izdalo hranilne preparate. V splošnem je pa zdravstveno stanje otrok zadovoljivo.

□ FraBlau. Imeli smo tovariški večer, ki so se ga udeležile obiskovalke dveh kuharskih tečajev. Na kuharskih tečajih se je 37 ženam pokazalo kuhanje kosila z eno jedjo ter raznih jedi iz sočivja in krompirja. Veliko zanimanja je med poukom vladalo za prirejanje močnatih jedi iz ržene moke ter za kuhanje mešane marmelade iz grozdja, jabolk in repe.

□ Windischgraz. Steirische Volksbühne (Štajerski ljudski oder), ki je pri nas uprizorila igro »Das Annerl von Aussee« je obiskovalcem zelo ustregla in jih zadovoljila. Prireditve je v umetnostnem oziru bila na višini, naš kraj je pa bil vesel, po dolgih letih zopet videti nemško gledališko predstavo.

□ Pettau. V našem okrožju se dograjuje in pripravlja nadaljnjih osem otroških vrtcev, ki se bodo verjetno še v toku meseca novembra otvorili. — Pri ureditvah »mati in otrok« so v celotnem okraju zabeležili 900 obiskov, pri katerih se je nudilo pomoč in nasvete.

□ Oberburg. Na prav slavnosten način smo pri nas izvršili spremembo v vodstvu občine. Prvi uradni župan Franz Reisner se je od svojih občanov poslovil, njegov naslednik je pa postal tovariš Haudek.

□ Reifnig. Polje nam je dalo, kakor vsako leto, svoj sad, vrtcev nam je poklonil svoje zadnje cvetke kot nekakšen spomin na dogodkov polno leto 1941. Zimski čas, čas počitka je tu, akoravno nam na kmetih nikdar ne zmanjka dela. Idilični so pri nas zimski večeri. Pri luščenju semen in brnjenju kolovratov si kmečke družine budijo spomine na preteklost, zraven pa pridno ugibajo kakšna bo bodočnost. Tudi na pravljice se pri takih razgovorih — posebno kjer imajo otroke — ne pozabi. Stara navada — železna srajca. Prvo mesto vseh večernih opravkov pa zavzema letos učenje nemščine. V popolni zavesti, da se nam želi samo dobro in ker nas navdajajo ista čustva napram vsem in vsakemu, delamo z veseljem za skupno korist. Da se popolnoma prilagodimo razmeram, se tudi hkrati učimo nemščine. Saj je znano, da smo brihtnih glav in ker nam ne manjka poguma in dobre volje, bomo izvedli vse tako, da bo prav. Če se danes poslužujem nemščine in gledam, kako se je tudi naši kmečki ljudje poprijemajo, se nehote spominjam mladosti ko sem se je kot šolarček v nekdanji monarhiji učil. Imeli in doživeli smo potem razdobje, ki mu pravimo »Jugoslavija«. In ker se nam je pred dohodom Jugoslavije, ko smo govorili in se učili nemščino, prav dobro godilo, ne vidimo nikakšnega povoda dometi v zopetne boljše čase, ker nas raz-

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Posebne predstave kulturnih filmov: v nedeljo, dne 9. novembra 1941, ob pol 11. uri, v ponedeljek, torek in sredo pa ob 13.45 uri

Lisica zvitorepka

(Reineke Fuchs)

Mladoletnim je obisk dovoljen. — Najnovejši nemški tedenski pregled

Od petka napej dajemo komad

Friedemann Bach,

ki je za mladoletne prepovedan. 643

mere silijo, da se zopet poprimemo nemškega jezika.

□ Wotschkau bei Mureck. Spodnještajersko vinarstvo je s priključitvijo k Veliki Nemčiji postalo važna panoga našega kmetijstva. Prirodna lega naših goric, zemeljske in podnebne razmere nudijo vse predpogoje za razvoj vinarstva. Naši vinogradi so v bivši državi hirali in propadali. Vino se je v mnogih slučajih moralo oddajati izpod lastne pridelovalne cene. Viničarji so pri takem stanju bili popolni siromaki. — Kakor je v novih razmerah že zacelilo, oziroma že celi mnogo ran, tako bo ozdravilo tudi naše vinarstvo. Vinogradi bodo postali zopet rentabilni, saj ima že letošnji pridelek dobre cene. Oživel bo vinogradnik, z njim vred pa tudi viničar, tako da bosta oba zadovoljna. Za vse to pa gre zahvala novi upravi in novim razmeram.

Interesenti za

parne pekovske peči

sistema Krickl & Ehart, Wien, (Wiener Backofen-Baugesellschaft) in za

peči za slaščičarne ter vse stroje za pekarno se naj zaupno obrnejo na zastopnika

HANS PENNITZ, GRAZ, JAKOBIGASSE 18

Prospekti, nasveti, merjenje, katalogi in reference so na željo vsak čas rade volje in brezplačno na razpolago. 595

Visoki svetlobni učinek
Velika ekonomičnost.

Zahtevajte vedno Osram-D

OSRAM-D daje poceni svetlobo.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpl, mastno tiskane besede 20 Rpl. Pristojbina za šifro je 35 Rpl, pri iskanju služb 25 Rpl. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpl poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštinih znamkah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

Pozor vinogradniki!

Sredstvo za razkisanje letošnjih vin!

Po vinskem zakonu dovoljeno. Izvrstno sredstvo za razkisanje in čiščenje vin je prašek, ki odvzame vinu kisel okus in naredi vino normalno in okusno. Uporabno je tudi za vse ostale pijače in tudi za čas po vretju. Cena prašku za 300 litrov je: RM 1.50, po pošti 1 RM več. K vsaki pošiljki je priloženo natančno navodilo. Naroča se pri J. PUČKO, zastopnik, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 650

Pasove za kile,

proteze, aparate za oporo, gumijaste nogavice, telesne pasove, vložke po meri dobavlja takoj Spezialwerkstätte für Bandagen und Prothesen, F. Egger, Marburg a. d. Drau, Mellingerstraße 3. 649

Pikolo in jabolčnik

zdrav in okusen s 3-4 odst. alkoholne stopnje si napravite za domačo uporabo brez pravega jabolčnika. Jabolčnik in pikolo si tudi lahko pomnožite za 100 do 150 odstotkov. Tudi izboljšate si lahko pikolo, ako naročite naš „Jabolčni sok“, ki je pripravljen iz samih domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3.25, po pošti RM 1.40 več. — Veliko zahvalnih pisem na razpolago. Zastopnik: J. Pučko, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 651

Moško kolo

dobro ohranjeno prodam. Vprašati pri hišniku, Marburg (Drau), Burgplatz 4. 647

Klavir ali pianino

s križnimi strunami, dobro ohranjen kupim. Alfred Tiller, Marburg (Drau), Nagystraße 34. 633

13 čebelnih družin

s potrebno hrano se poceni proda. Vprašati pri Heinrich S m o d e, Marburg (Drau), Urbanigasse 6/L. 629

Prodaj nekaj žlahtnih

kanarčkov,

dobrih pevcev. Josef Lisaz, Podkraj 29, P. Edlingen (Sagor a. d. Save). 627

Mizarski pomočnik

izvežban, ki zna tudi furnirati in

vajenec,

se sprejmeta takoj. Alois Munda, Marburg (Drau), Berggasse 2. 628

Gospodinjo, vajeno tudi poljskega dela, sprejme obrtnik in posestnik za stalno. Naslov v upravi lista. 645

Siamska koza

na prodaj. Janschekovitsch, Marburg (Drau), Thesen, Ferdinandgasse 34. 646

HLAPCA samskega sprejme umetni mlin, Karl Goltschnig, Frauheim bei Marburg. 648

Stavbenik z mesečnim dohodkom 250 RM in svojim posestvom, star 40 let, brez otrok, se želi

poročiti.

Najraje kakšno trgovko, gostilničarko ali posestnico. Lahko je tudi vdova z otroci. Pismene ponudbe pod „Zvest“ na upravo lista. 652

Razglas

Letni in živinski sejm v Pöltschach-u se vrši v soboto dne 15. nov. 1941.

Der Bürgermeister:
KUGLER e. h.

644

Arbeitsamt Cilli
G. Z.: Ia 1315

Cilli, den 4. November 1941.

Razglas

Urad dela v Cilli-ju (Arbeitsamt Cilli) je dne 1. novembra 1941 v Rohitsch-Sauerbrunn-u št. 4, v poslopju „Villa Maria“ otvoril svoj podružni urad.

Okraj tega podružnega urada dela tvorijo nižje navedene občine z vsemi kraji, ki spadajo v sestav istih:

Bärenthal, Erlachstein, Ponigl, Rohitsch-Sauerbrunn, Rohitsch, Süßenheim in Windischlandsberg.

Prebivalstvo imenovanih občin se mora odslej v vseh zadevah, nanašajočih se na urad dela, obračati na ta podružni urad, ki se naziva „Nebenstelle Rohitsch-Sauerbrunn des Arbeitsamtes Cilli“.

Der Leiter des
Arbeitsamtes Cilli
Tanzer.

643

Razglas

o izplačevanju izkaznic nemške oborožene sile za storjena dela in dajatve

Izkaznice o izvršenih delih in dajatvah, katere je izdala nemška oborožena sila in njena službena mesta na Spodnjem Štajerskem, pridejo do izplačila.

Te izkaznice o izvršenih delih in dajatvah se morajo najkasneje do 15. decembra 1941 predložiti pri krajevno pristojnem uradnem županu (Amtsbürgermeister). Prav tako se morajo prijaviti tudi odškodninski zahtevki za dajatve nemški oboroženi sili, o katerih se niso izdale nikake izkaznice o izvršenih delih in dajatvah.

Za stavljanje tozadevnih predlogov je uporabiti tiskovine, ki se dobijo pri uradnih županah.

Marburg an der Drau, dne 29. oktobra 1941.

624

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
In Vertretung: DR. MÜLLER-HACCIUS

Po 1. oktobru 1941 sprejemajo tudi vsi poštni uradi naročila za

„Štajerskega Gospodarcja“

Naročnina:
četrletno RM 1.20, polletno RM 2.40 in celoletno RM 4.80

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovco) kupuje vsako količino Alojs Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

V vseh količinah kupim
tropine

od grozdja, drože od vina in sadjevca, defektna vina, brinje ter vsak material za žganjekuho. Ponudbe na žganjarno Leopold KNESS, Laak bei Steinbrück. 641

Krave simentalke pasme visoko breje in s teleti prodaja Anton Hermann, Marburg (Drau), TegetthofstraÙe 28 (Gasthaus Vlahovič). 640

VinogradniÙko in sadjarsko posestvo s stanovanjsko hiÙo v Marburg-u ali bliÙnji okolici ÷elim kupiti. Ponudbe pod „Ebe“ na upravo lista. 639

Stare, dobro ohranjene kompletne
gume

za kolesa prodam. Skrabl, Marburg (Drau), Thesen, Unterdobrawa 165. 613

Prodaj novi zvonec in kompletni dinamometer za kolo, 2 meÙani »Cinçili« zajkli z 6 in 7 mladiçi. Isto tudi za menjam za koruzo, fiÙol, zelje, krompir ali drva. Skrabl, P. Marburg a. d. Drau, Thesen, Unterdobrawa 165. 610

Prvovrstne

krave

simentalske pasme, visoko breje in s teleti, se lahko kupi v ponedeljek, dne 10. novembra 1941 v Marburg-u, KärntnerstraÙe v gostilni „Pri levu“ (Löwenwirt). Franz Prach, Nutzviehandlung, Wildon. 635

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Odredba

ki določa najviÙje cene pivu na Spodnjem Štajerskem

Na podlagi § 3 odredbe o doloãanju cen na Spodnjem Štajerskem z dne 9. maja 1941 (odredbeni in uradni list ÷tev. 12, str. 41) doloãam s takojÙjno veljavnostjo kakor sledi:

§ 1. NiÙje navedene najviÙje prodajne cene se vkljuãno vojnega davka in davka na pivo od strani pivovarn pri prodajanju piva gostilniÙkim podjetjem in trgovcem na drobno ne sme prekoraãiti. Cene so miÙljene postavno v klet sprejemnika.

Pivo v sodãkih, svetlo	RM 54.48 hl
Pivo v sodãkih, svetlo, v 1/8 sodãkih	„ 56.56 „
Pivo v sodãkih, temno	„ 59.— „
Pivo v sodãkih, temno, v 1/8 sodãkih	„ 61.12 „
Pivo v steklenicah, svetlo, v 1/2 lit. steklenicah	„ 34.20 sto stekl.
Pivo v steklenicah, temno, v 1/2 lit. steklenicah	„ 36.20 „ „

§ 2. Osnovna mera diÙav za belo in temno pivo se ravna po tozaðevnih v Reichsgau-u Steiermark veljavnih predpisih.

§ 3. GostilniÙka podjetja smejo pivo toãiti po sledeãih najviÙjih cenah, ki se ne smejo prekoraãiti:

Svetlo pivo iz sodãkov	0.25 Rpf	0.3 Rpf	0.5 Rpf	1 liter Rpf
v gostilnah	16	20	33	66
v kavarnah	17	21	35	70
Temno pivo iz sodãkov				
v gostilnah	19	23	37	74
v kavarnah	20	24	39	78

§ 4. Za prodajanje oziroma toãenje piva v steklenicah potroÙnikom se doloãa sledeãe najviÙje cene:

	Pivo v steklenicah	
	svetlo Rpf	temno Rpf
gostilne in prodajalci na malo	36	40
kavarne	38	42

§ 5. Ker v najviÙjih cenah, ki so doloãene v §§ 3 in 4 ni vkalkuliran vojni davek 0.10 RM pri litru, se istega lahko zaraãuna posebno in sicer:

pri 0.25 l	2.5 Rpf
pri 0.3 l	3 Rpf
pri 0.5 l	5 Rpf
pri 1 l	10 Rpf

kar se mora na raãunskih listkih loãeno oznaãiti.

Dodatek za postreÙbo se od vojnega davka ne sme zahtevati.

§ 6. Prestopke zoper doloãila priãujoãe odredbe se bo kaznovalo po § 4 odredbe o doloãanju cen na Spodnjem Štajerskem z dne 9. maja 1941.

Marburg an der Drau, am 1. November 1941.

OGLAÙUJTE!

Priden mladenič želi

poročiti

dobrega dekleta v starosti 20 do 25 let. Naslov v upravi lista. 634

Viničar s 3 delovnimi močmi, najraje iz Halož, se sprejme. Josef Kirbisch, Marburg (Drau), Viktringhofgasse 3. 638

Več

mizarskih pomočnikov

sprejem. Tischlerei Hans Wratschko, Marburg (Drau), Draugasse 8. 637

Gostilniško sobarico

zmožno nemščine in

služkinjo,

sprejem. Nekrep, Marburg (Drau), Viktringhofgasse 4. 636

Viničarja z 2 do 3 delovnimi močmi sprejemem takoj. Vprašati Marburg (Drau), Kartschowin, Grazerstraße 15. 632

Viničarja s 3 do 4 delovnimi močmi sprejemem takoj. Vprašati pri Malleg, Marburg (Drau), Kaiserstraße Nr. 19/1. 631

Vajenec se takoj sprejme. Bau- und Galanteriespenglerei, Marburg (Drau), Pobersch, Zwettendorferstraße 2. 630

Ravnokar je izšel v štiri-barvnem tisku novi

plan mesta Marburg a. d. Drau

z najnovejšim seznamom ulic in cest

Cena RM 1.-

po pošti RM 1.20

Dobi se pri založniku

Machneget Druckerei

Marburg, Badgasse 6

ter v vseh knjigarnah in večjih trafikah

ALLGEMEINE ASSEKURANZ (Assicurazioni Generali)

ustanovljena leta 1831

DIREKCIJA ZA NEMČIJO WIEN I.

Bauernmarkt Nr. 2

je glasom odredbe šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem, glej uradni list št. 48 od 25. X. 1941, ponovno pripuščena k delovanju v priključenih pokrajinah.

Zavarovanci te družbe se naprošajo, da se glede pri njej obstoječih življenjskih zavarovanj obračajo na

glavno zastopstvo Marburg a. Drau
T. KOSER, Tegetthofstrasse 43, Tel. 20-55
ali na

glavno zastopstvo Cilli

W. SCHOLGAR, Ringstrasse 9, Tel. 306

kjer bodo kakor dosedaj najboljšje postreženi, za kar jamči že 110-letni ugled družbe. Obavljamo življenjska zavarovanja v vseh oblikah kakor mešana, smrtna, rentna, z udeležbo na dobičku, zavarovanje otrok itd.

ERSTE ALLGEMEINE UNFALL- UND SCHADENS- VERSICHERUNGS-GESELLSCHAFT

ustanovljena leta 1882

popolnoma uplačan akcijski kapital RM 10.000.000.—

WIEN I.

Brandstätte 7—9

Šef civilne uprave je dovolil naši družbi glasom odredbe v uradnem listu št. 48 od 25. X. 1941 delovanje v priključenih pokrajinah na Spodnjem Štajerskem ter prenesel na nas elementarna zavarovanja zavarovalnice »Assicurazioni Generali« ter vsa zavarovanja »Sava« obče zavarovalne d. d., katera je naša posestrima, ki je leta 1908 prevzela naša na Spodnjem Štajerskem že tekoča zavarovanja.

Vsa povišanja, ki so vsled menjave plačilnega sredstva postala neobhodno potrebna, kakor tudi vsa nova zavarovanja ter konvertacije obavljajo dosedanji zastopniki oz.

glavno zastopstvo Marburg a. Drau
T. KOSER, Tegetthofstrasse 43, Tel. 20-55

ali

glavno zastopstvo Cilli

W. SCHOLGAR, Ringstrasse 9, Tel. 306

Za vsestransko solidno postrežbo jamči več kot 50-letni sloves družbe. Izvršujemo vsa elementarna zavarovanja kakor požar, vlom, steklo, transport, poškodbe vodovoda, nezgode vseh vrst, jamstvo, motorna vozila itd.

626